

IL-KELMA TA' ALLA,
IL-BIBBJA MQADDSA,
U
T-TRADUZZJONI
TAD-DINJA L-ĠDIDA TA'
L-ISKRITTURA GRIEGA
KRISTJANA

Minn
George Ebejer

**TAX-XHIEDA TA' ĠEHOVA JBABSU FIL-KELMA TA' ALLA,
IL-BIBBJA MQADDSA**

Dak li jiena rrid li naghmel huwa, li nuri kemm il-verzjoni tal-Bibbja bil-Malti li hargu x-Xhieda ta' Ġehova, hija evangelju iehor (Galatin 1:6-9), billi naghmel dak li huma stess jaghtu l-parir biex naghmlu, jigifieri, billi nqabblu it-*Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida tal-Iskrittura Griega Kristjana mal-Grieg*, ma' l-original li huma nfushom juzaw, jigifieri, *The Kingdom INTERLINEAR TRANSLATION of the GREEK SCRIPTURES*.

L-intenzjoni tiegħi mhijiex biex nikkritika imma biex nghallem il-verità u biex, kif tghidilna l-Kelma ta' Alla, "***ma nhallu lil hadd iqarraq bina***" (Efesin 5:6).

Xi kultant, minhabba li jiena nipprova nghallem il-verità lill-membri tax-Xhieda ta' Ġehova, huma jharsu lejja bhala ghadu taghhom u xi whud intqal lilhom li jiena nogħbod lix-Xhieda ta' Ġehova. Dan hu ghalkollox mhux tassew. Dak li jiena nogħbod huwa t-tagħlim falz u li jmur kontra l-Kelma ta' Alla, ikun ġej minn fejn ikun ġej u minghand min ikun. Li kieku jiena tassew nobghodhom kieku ma kontx se naghmel dan ix-xogħol kollu biex nipprova nghinhom halli tassew ikunu hielsa (Ġwanni 8:32).

Fi Proverbji 6:16-19, il-Kelma ta' Yahweh tghidilna li hemm sitt hwejjeg li Alla jogħbod u waħda minnhom hija: "*Xiehed qarrieq, li jghid il-gideb.*"

L-apostlu Pawlu qal lill-Knisja ta' Galazja:

"¹⁶Mela sirt ghadu tagħkom ghax qieghed nghidilkom il-verità?" (Galatin 4:16).

Il-verità għandha tagħmel lin-nies hbieb u mhux ghedewwa.

Issa, il-verità hija murija fuq il-Grieg u t-tagħlim falz u żbaljat huwa muri fil-verzjoni Maltija, it-*Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida*. Huwa sempliċi hafna biex wiehed ikun jista' jqabbel u jara jekk huwa qieghedx jiġi ingannat jew le! Ahna għandna naghmlu kif għamlu l-apostli:

"Ahna għandna nisimghu minn Alla aktar milli mill-bnedmin" (Atti 5:29).

M'ghandiex inkunu għomja għall-verità. Jekk ahna m'ahniex lesti li nobdu lil Alla aktar milli-bnedmin allura ahna nafu ezatt x'se jkun ir-rizultat. Il-Bibbja tghidilna f'Efesin 5:6-7,

"⁶Thallu lil hadd iqarraq bikom bi kliem fieragh, ghaliex minhabba f'dawn il-hwejjeg tigi l-korla ta' Alla fuq ulied id-dizubbidjenza. ⁷Mela tissieħbu qatt magħhom!"

Mhix xi haġa sabiħa li jkollok il-korla ta' Alla fuqek minhabba li thalli lil min iqarraq bik u ghaliex int tkun qed tobdi lill-bnedmin u mhux lil Alla!

Jiena sejjer nirreferi għat-*Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida* bhala TDĠ fl-analizi tiegħi u għat-traduzzjoni New World Transaltion bhala NWT.

Traduzzjoni tad-Dinja l-Gdida Tal-Iskrittura Griega Kristjana

Jintqal fid-DAHLA: "...It-tradutturi ta' dan ix-xoghol, li jhobbu lill-Awtur Divin tal-Iskrittura Mqaddsa, iħossu li għandhom responsabbiltà speċjali Lejh li jgħaddu l-ħsibijiet u d-dikjarazzjonijiet tiegħu **eżatt kemm jista' jkun**. It-talba tagħna hi li din it-traduzzjoni tkun ta' valur kbir għal qarreja sinċieri li jstinkaw biex "jaslu għall-għarfien **eżatt** dwar il-verità." —1 Timotju 2:4. (Enfasi tiegħi).

Halli ahna, bl-akbar sinċerità, nistinkaw halli tassew "**naslu għall-għarfien EŻATT** dwar il-verità."

Naqraw f'Galatin 1:6-9,

*"⁶Nistagħgeb li qed titwarrbu daqshekk malajr minn Dak li sejhilkom bil-qalb tajba mhix misthoqqa ta' Kristu u dduru lejn xorta ohra t'ahbar tajba. ⁷Imma din m'hijiex ahbar tajba ohra; **biss hemm xi whud** li qed joholqulkom l-inkwiet u jridu jghawgu l-ahbar tajba dwar il-Kristu. ⁸Madankollu, anki jekk ahna jew xi anglu mis-sema kellu jxandrirkom bhala ahbar tajba **xi haġa differenti** minn dak li xandarnielkom bhala ahbar tajba, **ħa jkun mishut**. ⁹Bhlama ghedna hawn fuq, issa nerga' ngħid ukoll, **Hu min hu** li qed ixandrirkom bhala ahbar tajba **xi haġa differenti** minn dak li aċċettajtu, **ħa jkun mishut**." (TDĠ. Enfasi tiegħi.)*

Li xi hadd jieħu l-awtorità f'idejh, u jaqbad u jbidel xi kliem milli nsibu fl-Ahbar it-tajba ta' Kristu u jipprezenta ahbar "**differenti**", ahbar li mhix "**eżatta**" dwar il-verità, mhix xi haġa li wiehed għandu jehodha fuq fuq, u r-raġuni hija, għaliex hemm **saħta** ppronunzjata fuq.

Jiena nahseb lit-tradutturi ta' din il-verżjoni "**differenti**" f'tit li xejn hasbu dwar dan, imma huma hasbu biss dwar kif huma sejrjn iwasslu t-tagħlim żbaljat tagħhom lis-semmiegħa tagħhom billi *jagħmlu l-Kelma ta' Alla taqbel mat-tagħlim tagħhom u mhux it-tagħlim tagħhom jaqbel mal-Kelma ta' Alla*. U dwar dan sejrjn naraw, u jiena nħalli f'idejn l-intelligenza ta' min jaqra halli jiddeciedi hu min qiegħed fl-iżball.

Galatin 3:15,

*"¹⁵Huti, nitkellem b'tixbiha mill-ħajja tal-bniedem: Hadd ma jista' jwarrab patt validu **jew iżid miegħu**, għalkemm dan ikun għamlu bniedem....¹⁷Iktar minn hekk, ngħid dan: **Rigward il-patt li minn qabel kien magħmul validu minn Alla...**"*

Jiena sejjer nikkowta versi minn din it-traduzzjoni fejn wiehed ikun jista' jqabbel ma xulxin u nikkowota wkoll il-Grieg **eżatt** kif inhu muri fit-test imsemmi fid-Dahla tat-*Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida*, jġifieri, it-test *Grieg ta' Westcott u Hort* u nikkowta wkoll l-istess versi kif huma tradotti bl-Ingliż taht il-Grieg fil-verżjoni "The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures," u kif huma tradotti bil-Malti, jġifieri, fit-*Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida* biex b'hekk min jaqra jkun jista' jqabbel għalih innifsu fejn hemm l-ingann, u jekk min jaqra, tassew ikun sincier, dan ikun jista' jasal għall-għarfien eżatt dwar il-verità" (1 Timotju 2:4) u l-aktar importanti huwa li min jaqra jkollu l-kuraġġ li jabbanduna dak it-tagħlim falz u jaċċetta biss il-verità tal-Kelma ta' Alla li hi biss tista' tehlisu (Ġwanni 8:32).

Li jkun hemm kelma waħda żbaljata wiehed jista' jasal għall-konklużjoni li dak kien żball. Li jkun hemm vers wiehed mibdul, ukoll forsi wiehed jista' jasal għall-konklużjoni li dak kien żball ukoll. Imma lil jkun hemm aktar minn HAMSIN bidla (fit-Testment il-Ġdid biss), żgur li dawn il-bidliet ma kinux żbalji imma kienu intenzjonati!

Il-periklu l-kbir qiegħed li meta dik il-persuna taqra dan li ġej, hija thalli lil xi hadd iehor jiggwidaha kif irid hu u mhux tiddeċiedi hi għaliha nfisha u b'hekk minflok ma hija tkun qed tobdi l-Kelma ta' Alla hija, forsi minghajr ma tinduna, tkun qed tobdi l-kelma tal-bniedem, f'dan il-każ, xi mexxej minn tat-Torri tal-Għassa!

L-appostlu Pawlu jghid:

"Qed nitkellem bhallikieku ma' nies li għandhom id-dixxerniment; iġġudikaw intom stess dak li ngħid" (1 Korintin 10: 15. (TDĠ).

U jiena wkoll nuża l-kliem ispirat tal-appostlu Pawlu:

"Qed nitkellem bhallikieku ma' nies li għandhom id-dixxerniment; iġġudikaw intom stess dak li ngħid."

Iġġudika int waħdek u taċċetta ebda interpretazzjoni ta' xi hadd iehor. Taht għandek il-Grieg, l-Ingliż u l-Malti. M'għandek bżonn lil hadd aktar biex jikkonkludi hu għalik. Il-konklużjoni għandha tkun tiegħek u tiegħek biss għaliex int biss għad trid tagħti kont lil Alla tal-għemil tiegħek!

Hawn huma l-provi:

1. **Matthew 1:23** – *"Ara! Il-verġni tohroġ tqila u tiled iben, u jsemmuh Emmanuwel," isem li meta jġi tradott ifisser "Magħna Hu Alla."* (Enfasi tiegħi.)
  - Żomm dan f'moħħ: "Magħna Hu Alla."

- a. **Ġwanni 20:28** – “Tumas wieġeb u qallu: “Mulej tiegħi u Alla tiegħi!” (Enfasi tiegħi).
  - Żomm dan f’moħħ: “... u Alla tiegħi.”
- b. **Ġwanni 1:1, 18** – “*Fil-bidu kien il-Kelma, u l-Kelma kien m’Alla, u l-Kelma kien alla. ... Ebda bniedem ma ra lil Alla f’xi żmien; kien l-alla unigenitu li qiegħed fi hdan il-Missieri li spjegah.*” (Enfasi tiegħi.)

Mistoqsija:

Għaliex it-tradutturi tat-*Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida* f’*Matthew* 1: 23 u fi *Ġwanni* 20:28, poġġew “Alla” b’“A” kapitali fejn fit-tnejn dawn jirreferu għal Kristu u fi *Ġwanni* 1:1 u 18 poġġew “alla”, b’“a” mhix kapitali bħal l-oħrajn? Mhuwiex dan qerq? Skont din il-verżjoni hemm tliet allat?

1. Alla li miegħu kienet il-Kelma, u dan hu Alla li Jista’ Kollox.
2. Alla li hu l-“Emmanuwel” (Ġesù Kristu), u Alla li Tumas iħares lejn bħala li huwa “l-Mulej tiegħu u l-Alla tiegħu” u dan hu Ġesù Kristu wkoll (versi 26-29).
3. U hemm ukoll “alla” li kien il-Kelma u li kien “l-alla unigenitu...” u dan, skond tax-Xhieda ta’ Ġehova, huwa wkoll Ġesù Kristu!
4. Imma ahna naqraw f’*Efesin* 4:6 li hemm BISS “**Alla wiehed ...**”
5. Ifisser dan lil xi hadd minn dawk imsemmija fuq huwa xi “alla falz”?
6. **Isaija 44:8** – “...*Hemm Alla iehor għajri? Iva, m’hemmx Alla iehor; ma nafx ohra.*” (Enfasi tiegħi.)
7. **Mela, jekk ma hemmx Alla iehor għajri, jew Kristu hu alla falz, li mhuwiex, jew inkella hu Alla li Jista’ Kollox, li hu!** Ma jista’ jkun hemm l-ebda konkluzjoni ohra. Kull alla iehor barra minn dak l-Alla wiehed hu “alla falz!”
  - b. **Ġwanni 10:33** – “*Wigbuh il-Lhud: “Ma rridux inħaġġruk għal xi għemil tajjeb, imma għad-dagħa, u għax int, għalkemm bniedem, tagħmel lilek innifsek alla.”*”

Mistoqsija: Tahseb int li kienet tagħmel xi differenza għal-Lhud li kieku Ġesù għamel lilu nnifsu “alla” u mhux “Alla”?

Mistoqsija: Nistghu ahna nafdaw din il-verżjoni tal-Bibbja, jiġifieri, t-*Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida*? Żgur li le! Imma kompli aqra li ġej u għandek tkun aktar u aktar ċert dwar kemm din it-traduzzjoni hija “evangelju iehor”!

1. Halli nkomplu naraw dwar **Ġwanni 1:1**:
  - l-Grieg jaqra,

εν αρχη ην ο λογος και ο λογος ην προς τον θεον και θεος ην ο λογος

- In-NWT taqra,

“In [the] beginning the Word was, and the Word was with God, and the Word was a god.”

- It-TDĠ taqra,

“Fil-bidu kien il-Kelma, u l-Kelma kien m’Alla, u l-Kelma kien alla.”

F’vers wiehed biss, it-tradutturi tax-Xhieda ta’ Ġehova juru l-inkonsistenza tagħhom. Il-kelma Griega *theos* hija wżata darbtejn f’dan il-vers. Fl-ewwel traduzzjoni din hija mfissra bħala “Alla,” imma fit-tieni użu hija mfissra bħala “alla.” Ma hemm ebda artiklu fit-tieni użu ta’ *theos* biex jiġġustifika l-bidla fit-traduzzjoni. Madankollu, id-dottrina tax-Xhieda ta’ Ġehova ma tagħrafx lil Ġesù bħala Alla, għalhekk huma biddlu l-vers biex ikun jaqbel mad-dottrina tagħhom u mhux mat-test originali.

Dan huwa f’kontradizzjoni diretta għat-test Grieg, li bl-istess mod jaqra (ittrasletterat), *“En archee een ho Logos, kai ho Logos een pros ton Theon, kai Theos een ho Logos,”* jew *“Fil-bidu kienet il-Kelma, u l-Kelma kienet ma’ Alla, u Alla kienet il-Kelma.”* Is-Socjetà tat-Torri tal-Għassa biċ-ċar ziedet l-artiklu “a” (fl-Ingliż) biex jagħmel Ġwanni 1:1 jappoġġja t-twemmin tagħhom li Ġesù Kristu mhuwiex tassew Alla.

Mela dak li jintqal fid-DAHLA huwa kollu qerq! Huma jafu wkoll li fl-original ma kienx hemm ittri kapitali u wiehed ma kienx ikun jista’ jikkonkludi permezz tagħhom imma billi ma jkunx hemm l-artiklu dan jasal għall-konkluzjoni t-tajba!

2. Matthew 5:19:

- Il-Grieg jghid:

ος εαν ουν λυση μιαν των εντολων τουτων των ελαχιστων και διδαξη ουτως τους ανθρωπους ελαχιστος κληθησεται εν τη βασιλεια των ουρανων ος δ αν ποιηση και διδαξη ουτος μεγας κληθησεται εν τη βασιλεια των ουρανων (enfasi tiegħi).
*“...least one will be called **in the kingdom of the heavens**;...this great will be called **in the kingdom of the heavens**.”*

- It-TDĠ tghid - *“Għalhekk, kulmin jikser wiehed min dawn l-izgħar kmandamenti u lill-bnedmin jgħallimhom hekk, se jissejjaħ ‘l-izgħar’ fejn għandha x’taqsam is-saltna tas-smewwiet. ...se*

jissejjah 'kbir' fejn ghandha x'taqsam is-saltna tas-smewwiet."
(Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija:

- a. Min ta l-awtorità lit-tradutturi tat-TDĠ biex jittraduċu "*in the kingdom*", "*fejn ghandha x'taqsam is-saltna*." Possibbli ma kienx hemm min jaf il-Malti tajjeb biex ighid lil min għamel dik it-traduzzjoni li "*IN*," fil-Malti hija "*FI*" u mhux "*fejn ghandha x'taqsam*"?
- b. Fl-Ingliż (u fil-Grieg) m'għandniex "*WERE the kingdom is concerned*" imma sempliciment, "*IN the kingdom*."
- c. Mhuwiex dan "*Evangelju ieħor*"?
- d. Imma ahna nafu għaliex din il-bidla. Din il-bidla saret għaliex huma ma jemmnux lis-saltna *digà qieghdha hawn, issa*, imma jgħallmu li għad trid tigi fil-futur.
- e. U meta xi hadd ibabas xi vers dan ikollu jbabas xi vers ieħor biex jagħmlu jaqbel, inkella jkun hemm kontradizzjoni u dwar dan naraw fejn sar hafna tbabis fi Skritturi ohra. Eżempji huma dawn li ġejjin:

i. Lhud 12:28 – Il-Grieg ighid:

διο βασιλειαν ασαλευτον παραλαμβανοντες εχωμεν χαριν δι ης λατρευωμεν ευαρεστως τω θεω μετα ευλαβειας και δεους (enfasi tiegħi).

"Through which kingdom unshakable receiving beside may we be having..."

"²⁸Għalhekk la darba ahna rċevejna (paralambanô) saltna li ma tistax tkun imhezhza, ..." (enfasi dejjem tiegħi). Ahna "*rċevejna*" saltna.

- ii. Imma fil-verżjoni l-ġdida TDĠ, dan il-vers ġie mbabas ukoll fejn naqraw hekk: "*Għalhekk, ladarba se nirċievu saltna li ma tistax titheżzeż...*" (enfasi tiegħi). "*SE nirċievu*" u mhux "*irċevejna*." Qieghed tara fejn hu l-qerq!
- iii. U biex ikomplu jinżlu aktar fil-fond tal-qerq, Galatin 1:9, 12 ukoll kellu jiġi mbabas fejn hawn inisbu l-istess kelma Griega, *rċevejna (paralambanô)* u ġiet mibdula wkoll.

• Naqraw hekk fil-Grieg:

⁹ως προειρηκαμεν και αρτι παλιν λεγω ει τις υμας ευαγγελιζεται παρ ο παρελαβετε αναθεμα εστω ... ¹²ουδε γ

αρ εγω παρα ανθρωπου παρελαβον αυτο ουτε εδιδαχθην
αλλα δι αποκαλυψεως ιησου χριστου

“⁹...which you *received* alongside, anathema...¹²neither for I beside of man I *received* alongside it....”

“⁹*Bhalma ġa għednielkom, u ntenni nghidilkom issa: jekk xi hadd iħabbrilkom evangelju ieħor ġħajr dak li ġa rċevejtu, ikun mishut!... ¹²Għaliex jiena mhux mingħand bniedem irċevejtu jew tghallimtu, imma kien irrivelat lili minn Ġesù Kristu.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

- iv. Imma ara fejn isir il-qerq u t-tbabis: Naqraw dawn il-versi fit-TDĠ: “*Bhalma għedna hawn fuq, issa nerga’ nghid ukoll, Hu min hu li qed ixandrilkom bhala aħbar tajba xi ħaġa differenti minn dak li **aċċettajtu**, (εδεξατο) (mhux **irċevejtu** [paralambanô]), ħa jkun mishut... ¹²għax la **rċivejtha** (għaliex hawn ma nbidlitx?) u lanqas tghallimtha mingħand xi bniedem, imma **rċivejtha** u tghallimtha permezz ta’ rivelazzjoni minn Ġesù Kristu.*” (Enfasi tiegħi.)
- v. Għaliex f’vers 9 naqraw “**aċċettajtu**” u mhux kif fl-original, jġigifieri, “**irċevejtu**” waqt li f’vers 12 it-tradutturi tat-TDĠ hallex “**irċivejtha**.” Possibbli ma ndunawx biha din!
- vi. Ara wkoll **1 Korintin 11:23** u **15:3** fejn insibu l-istess kelma “irċivejt” imma hawn ma nbidel xejn! Għaliex? It-twegiba hija sempliċi, għaliex f’dawn il-versi ma kienx hemm il-ħtieġa ta’ bdil! Imma ma rridux ninsew, *lit-tbasis qieghed isir mal-Kelma ta’ Alla u mhux mal-kelma tal-bniedem!*
- f. Ukoll għalkemm f’**Kolossin 1:13** fil-verzjoni tagħhom jintqal, b’mod l-aktar ċar li aħna **qegħdin fis-saltna issa**.
  - Naqraw, “*Hu ħelisna mill-awtorità tad-dlam u **dahħalna fis-saltna** tal-Iben ta’ mħabbtu*” (enfasi tiegħi). “**DAHĤHALNA**” u mhux *se jdahħalna*”!
- g. U f’**Rivelazzjoni 1:9** – “*Jien Ġwanni, ħukom, li qed nieħu sehem magħkom fit-tribulazzjoni u **fis-saltna** u fis-sabar ta’ Ġesù,...*” (enfasi tiegħi). Ġwanni **kien fis-saltna** waqt li hu kiteb dak il-kliem!
- h. Jekk “dahħalna” allura aħna ninsabu fis-saltna! Kien Ġwanni jew ma kienx “FIS-SALTNA” meta kien fuq il-gżira ta’ Patmos?

3. Matthew 12:32,

- Il-Grieg jaqra:
και ος εαν ειπη λογον κατα του υιου του ανθρωπου αφεθησε
ται αυτω ος δ αν ειπη κατα του πνευματος του αγιου ουκ αφε
θησεται αυτω ουτε εν τω τω **αιωνι** ουτε εν τω μελλοντι
“...neither in this the **age** nor in the (one) being about (to come).”
- It-TDĠ jaqra: “..le, la f'din **is-sistema** u lanqas f'dik li ġejja.”
(Enfasi tiegħi.)

Galatin 1:4,

- Il-Grieg jaqra:
του δοντος εαυτον υπερ των αμαρτιων ημων οπως εξεληται
ημας εκ του **αιωνος** του ενεστωτος πονηρου κατα το θελημα
του θεου και πατρος ημων
“...so that he might take out us out of the **age** ....”
- It-TDĠ jaqra: “...biex jehlisna minn din **is-sistema** mill-agħar...”
(Enfasi dejjem tiegħi).

Mistoqsija: Taf int li l-kelma “**sistema**” *ma tinstab imkien fil-Bibbja kollha?* Imma għat-tradutturi li “jħossu li għandhom responsabbiltà speċjali lejn l-Awtur Divin” billi huma jbidlulu l-kliem li għazel Hu u minfloku jpoġġu kliem li lanqas jeżisti fil-Kelma Tiegħu, dak li jridu huma, dan ma jimpurtax. X' responsabbiltà hija din!

- U mhux hawn biss saret din il-bidla, imma saret ukoll f'dawn l-Iskritturi kollha: Salmi 17:14; 49:1; Matthew 13:39; 24:3; 28:20; Mark 10:30; Luqa 18:30; 2 Korintin 4:4; 1 Timotju 6:17 and Lhud 1:2; eċċ.
- Wiehed ma jridx jinsa, illi aħna lkoll **lil dak l-Awtur** għad irridu nagħtu kont u mhux lil tat-Torri tal-Għassa!!

4. Matthew 25:46,

- Il-Grieg jaqra:
και απελευσονται ουτοι εις **κολασιν** αιωνιον οι δε δικαιοι εις ζω
ην αιωνιον
- It-TDĠ taqra: “⁴⁶U dawn imorru **fil-qtugh ta' dejjem**, imma n-nies sewwa **fil-ħajja ta' dejjem**.”

Mistoqsija: Ghaliex minflok il-kelma Griega *kolassis* tradotta “kastig” u li tindika turment kontinwu, it-tradutturi tat-Torri tal-Għassa poġġew “qtugh ta' dejjem” għaliex huma jgħallmu d-dottrina żbaljata ta' qerda totali dwar l-erwieh ikkundannati.

- Il-kelma griega għal “cut off” (*ekkoptō*) tinsab f’*Matthew 5:30* fejn naqraw fil-Grieg:
και ει η δεξια σου χειρ σκανδαλιζει σε εκκοψον αυτην και βαλε...
- In-NWT taqra: “*Also, if your right hand is making you stumble, cut it off and throw it away ...*”
- It-TDĠ taqra: “*Ukoll, jekk idek il-leminija qed tfixklek, aqtagħa u armiha ...*”
- Imma din hija kelma differenti għalkollox minn dik li nsibu f’*Matthew 25:46*, *kolassis*.
- Ghaliex it-tradutturi tax-Xhieda ta’ Ġehova f’*Matthew 25:46* biddlu l-kelma fit-traduzzjonijiet tagħhom biex iqarrqu bil-qarrejja tagħhom? Wiehed irid ikun tassew aghma biex ma jarax dan! Imma tajjeb li jaqra Efesin 5:6!

5. Matthew 26:26, 28,

- Il-Grieg jara:
²⁶εσθιοντων δε αυτων λαβων ο ιησους αρτον και ευλογησας εκλασεν και δους τοις μαθηταις ειπεν λαβετε φαγετε τουτο εστιν το σωμα μου ...²⁸τουτο γαρ εστιν το αιμα μου της διαθηκης το περι πολλων εκχυνν ομενον εις αφεσιν αμαρτιων
- In-NWT taqra: “²⁶... “*TAKE, eat. This means my body.*” ...²⁸*for this means my ‘blood of the covenant,’ ...*”
- It-TDĠ taqra: “²⁶...”*Hudu, kulu. Dan il-hobz jirrapprezenta ġismi.*” ²⁸*ghax dan jirrapprezenta d-demmm tieghi tal-patt,’ ...*” (Enfasi dejjem tieghi.)

Mistoqsija: Għal darb’ohra, jistghu t-tradutturi tax-Xhieda ta’ Ġehova, Maltin u Inglizi, jgħidulna minn fejn għabu l-awtorità biex ibiddlu kif iridu huma l-kliem “**this is**”, għal “**means**”, u “dan hu” għal “**jirrapprezenta**”?

Ma kinux jafu t-tradutturi Maltin li “means” fin-New World Translation” li minnha huma ttraduċew għall-Malti hija “*jfisser*” u mhux “*jirrapprezenta*”? Liema wahda wiehed ssejjer jaċċetta, “means” (“ifisser”) jew “*jirrapprezenta*” jew it-tnejn qisu ma għara xejn!! Hija hasra li l-figura sabiha rettorika li l-Mulej uza hawn billi Ġesù uza l-metafora, għet imhassra għalkollox mit-tradutturi tat-Torri tal-Għassa.

Dan il-bdil sar ukoll f’*Mark 14:22, 24*; *Luqa 22:19, 20* u fl-1 *Korintin 11:24, 25*. Imma hija tassew haġa tal-biza’ li xi hadd ibabas il-Kliem tal-Mulej b’dan il-mod!

6. Mark 1:4,

- Il-Grieg jaqra:

... κηρυσσων βαπτισμα μετανοιας εις **αφεσιν** αμαρτιων
“...*preaching baptism of repentance into letting go off of sins.*”

“came to be John the (one) baptizing in the wilderness preaching **baptism of repentance** into letting go off of sins.”

- In-NWT taqra:

“*John the baptizer turned up in the wilderness, preaching batpism [in symbol] of repentance for forgiveness of sins.*”

- It-TDĠ taqra: “...*jippriedka l-magħmudija b’**simbolu** tal-indiema għall-maħfra tad-dnubiet.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

- F’dan il-vers, it-tradutturi Maltin għal darb’ohra wrew il-kuraġġ tagħhom kontra l-Kelma ispirata ta’ Alla.

- Huma ħadu l-awtorità f’idejhom u ŻIEDU l-kelma “**simbolu**” fejn li kieku huma tassew għamlu dak li qalu fid-DAHLA, jiġifieri, u nikkwota, “Din il-verżjoni bil-Malti hi bbażata fuq l-edizzjoni bl-Ingliż, u tipprova żżomm din l-istess fedeltà.” Li kieku tassew zam-mew “l-istess fedeltà” kieku l-kelma “**simbolu**” kienu jpoġġuha fil-parentesi, [simbolu], kif tinsab fl-Ingliż (NWT) li huma qalu li riedu jżommu l-fedeltà miegħu wkoll!

- Meta kelma tkun fil-parentesi dak ikun ifisser li dik il-kelma ma tkunx fl-original. Imma t-tradutturi Maltin qabdu u neħhew il-parentesi [ ] u min jaqra jkun jista’ jiġi ngannat aktar b’mod sempliċi għaliex huwa jahseb li dik il-kelma hija parti mill-original!

- Lest int li tkompli tafda fihom dawn in-nies? Tinsiex, li mal-Kelma ispirata ta’ Alla qegħdin ibabsu! U dan qieghed isir bl-intenzjoni! (Ara 2 Pietru 3:16. Mhux dan qed jagħmlu tat-Torri tal-Għassa?)

- Jekk int lest li tkompli thallihom iqarrqu bik, tajjeb li taqra Efesin 5:6 u tara x’hemm lest għal min iħalli lil min iqarraq bih!

7. Luqa 23:43,

- Il-Grieg jaqra:

και ειπεν αυτω αμην σοι λεγω σημερον μετ εμου εση εν τω παραδεισω

“*And he said to him Amen to you I am saying, today with me you will be in the Paradise.*”

- It-TDĠ taqra: “*U hu qallu: “Tassew ngħidlek illum, Int tkun fil-Għenna miegħi.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Ghaliex it-tradutturi Maltin **ma kellhomx** il-kuraġġ li jirran-
gaw l-iżball *intenzjonat* tat-tradutturi Ingliżi? Tinsiex li ahna qeghdin
nitkellmu dwar il-Kelma ta' Alla u mhux tal-bniedem!

- Ghaliex huma poġġew il-virgola (fil-puntegġjatura (,)) wara “il-
lum,” u MHUX fejn tinsab fil-Grieg famuż ta' Westcott u Hort, li
skond huma, fid-DAHLA, jaqbel ma' l-iktar manuskritti Griegi
antiki, jigifieri, wara “**nghidlek**”?
- Ma jurix dan li dan sar biex jiddiżgwidaw lis-segwaċi tagħhom billi
huma ma jemmnux li r-ruħ tibqa' teżisti wkoll wara l-mewt tal-
gisek fiżiku u li dan il-kliem ta' Ġesù juri li dak ir-raġel kien se
jkun miegħu **f'dak il-jum stess**?
- Kif wiehed jista' jafda u jaċċetta qerq bħal dan!

Erga' ara xi jghidu dawn il-verzjoni kollha tal-Bibbja li ġejjin u
ddeciedi int: (Innota sewwa fejn tinsab il-puntegġjatura (,))

Luke 23:43:

NASB: “And He said to him, “Truly I say to you, today you shall be
with Me in Paradise.” ([NASB ©1995](#))

GWT: “Jesus said to him, “I can guarantee this truth: Today you will
be with me in paradise.” ([GOD'S WORD®](#))

KJV: “And Jesus said unto him, Verily I say unto thee, To day shalt
thou be with me in paradise.”

ASV: “And he said unto him, Verily I say unto thee, To-day shalt
thou be with me in Paradise.”

BBE: “And he said to him, Truly I say to you, Today you will be
with me in Paradise.”

DBY: “And Jesus said to him, Verily I say to thee, To-day shalt thou
be with me in paradise.”

WEY: “I tell you in solemn truth,” replied Jesus, “that this very day
you shall be with me in Paradise.”

WBS: And Jesus said to him, Verily I say to thee, This day shalt thou
be with me in paradise.

WEB: Jesus said to him, “Assuredly I tell you, today you will be
with me in Paradise.”

YLT: “and Jesus said to him, 'Verily I say to thee, To-day with me
thou shalt be in the paradise.'”

Ukoll, biex juru kemm iridu jqarrqu bil-qarrejja tagħhom, it-tradutturi
tan-NWT, fil-kumment fuq isfel, ighidu hekk, u nikkowota:

43^a “Today.” Westcott and Hort text puts a comma in Greek text before the word for “today.” In the original Greek no comma is found. Hence we omit comma before “today.”

Huwa tassew li fil-Grieg originali ma hemmx punteggaturi, imma la jafu li ma hemmx ghaliex il-virgola poġġewha wara “today” illum” u mhux kif qalu li hallewha barra? Mhux tassew li hallewha barra għaliex huma ressquha lura u poġġewha wara l-kelma “illum.” X’qerq! Mela fejn jaqbel lilhom Westcott and Hort huwa test “famuz” u fejn ma jaqblilhomx mhuxiex!

8. John 1:4,

- Il-Grieg jaqra:

εν αυτω ζωη ην ...
“*in him life was...*”

- It-TDĠ jaqra: “*permezz tiegħu kienet il-ħajja...*” (enfasi tiegħi)

Mistoqsija: Ghaliex id-differenza? Għal darb’ohra, ma jafux it-tradutturi Maltin li “**in him**” fil-Malti hija “**fih**” u mhux “**permezz tiegħu**” li fl-Ingliż hija “**through him**”?

- Huma jafu, imma, huma żgur li ma kinux fil-libertà biex jiktbu dak li hemm fil-Grieg, imma biex ibiddluh u jagħmluh jaqbel mat-tagħlim falz tat-Torri tal-Għassa.

Halli nagħti prova ta’ dan il-qerq permezz tat-traduzzjoni tagħhom stess:

Ġwanni 1:17,

- Il-Grieg jaqra:

οτι ο νομος **δια** μουσεως εδοθη η χαρις και η αληθεια **δια** ιη σου χριστου εγενετο

“*because the law **through** Moses was given, the undeserved kindness and the truth **through** Jesus Christ came to be.*”

- Fit-TDĠ naqraw: “*Għax il-Ligi nġhatat **permezz ta’ Mosè; il-qalb tajba mhix misthoqqa u l-verità sehħew **permezz ta’ Ġesù Kristu.*****”

Mistoqsija:

Għaliex hawn il-kelma “permezz” (**δια**) ma nbidlitx? Il-Grieg, l-Ingliż u l-Malti jaqblu!

- Ir-raġuni hija ghaliex fl-1 Ġwanni 1:5 naqraw li “*Alla hu dawl*” u hawn, jiġifieri, fi Ġwanni 1:4-5 naqraw *li Ġesù hu dawl*, għalhekk “**FIH**” u mhux “permezz tiegħu.” Ġesù **hu dawl** (Ġwanni 8:12) u dan huwa prova li Ġesù Kristu hu tassew Alla li Jista’ Kollox.

9. Ġwanni 1:12,

- Il-Grieg jaqra:

... εδωκεν αυτοις εξουσιαν τεκνα θεου γενεσθαι τοις πιστευουσιν εις το ονομα αυτου

“...he gave to them authority children of God to become, to the believing into the name of him.” (Enfasi tieghi.)

- It-TDĠ taqra: *“...tahom l-awtorità li jsiru wlied Alla, ghax kienu qed jeżercitaw il-fidi f'ismu;”*
- L-iskop tal-bidla huwa lid-dottrina tax-Xhieda ta' Ġehova hija li wiehed għandu juri ubbidjenza lejn l-organizzazzjoni tagħhom.
- Huma jemmnu f'salvazzjoni bl-opri li tordna l-organizzazzjoni (eżempju, wiehed għandu jagħmel ċertu numru ta' siegħat idur iħabbat il-bibien biex isalva. Huwa sewwa u fid-dmir li ahna nxandru l-Aħbar it-Tajba, imma mhux li rrid nagħmel ċertu hin għaliex ordnat minn xi organizzazzjoni!) u mhux b'ubbidjenza lejn il-Mulej tagħna Ġesù Kristu (Ġwanni 14:15, 21-24; Lhud 5:9).
- Dan il-bdil insibuh ukoll fi Ġwanni 3:16, 18; 6:29; Rumani 4:3; 10:4, 9, 10.
- Ukoll f'Efesin 1:13; Kolossin 1:14, 16; 2:10, 12; fejn it-traduzzjoni TDĠ tuża “permezz tiegħu” u “imseħbin miegħu.”
- Mela, l-aktar li wiehed għandu jinnota hawn huwa l-interpretazzjoni tal-kelma Griega għal “jemmnu” (**pisteuo**) bhala “jeżercitaw il-fidi” minflok “jemmnu.” Ir-raġuni li tat-Torri tal-Għassa għamlu din il-bidla hija minħabba illi li “jeżercitaw il-fidi” jimplika aktar milli li temmen; dan jimplika li tagħmel opri fuq il-bażi tat-twemmin ta' dak li jkun. It-TDĠ dejjem tinterpreta **pisteuo** bhala “jeżercitaw il-fidi” meta din tikkoncerna l-maħfra hielsa u l-ġustifikazzjoni ta' dawk li jemmnu fi Kristu.

Ġwanni 3:16-18,

- Il-Grieg jaqra:

¹⁶ουτως γαρ ηγαπησεν ο θεος τον κοσμον ωστε τον υιον τον μονογενη εδωκεν ινα πας ο πιστευων εις αυτον μη αποληται αλλ εχη ζωην αιωνιον ¹⁷ου γαρ απεστειλεν ο θεος τον υιον εις τον κοσμον ινα κρινη τον κοσμον αλλ ινα σωθη ο κοσμος δι αυτου ¹⁸ο πιστευων εις αυτον ου κρινεται ο μη πιστευων ηδη κεκριται οτι μη πεπιστευκεν εις το ονομα του μονογενους υιου του θεου

“¹⁶Thus for loved the God the world as and the Son the only-begotten he gave, in order that everyone the **believing** into him not might be destroyed but many have life everlasting. ¹⁷Not for sent froth the God the Son into the world in order that ghe should judge the world, but in order that should be saved the world through him. ¹⁸The (one) **believing** into him not is being judged. The (one) not **believing** already has been judged, because not he has *believed* into the name of the only-begotten Son of the God.”

- It-TDĠ taqra,

“¹⁶*Għax Alla tant habb lid-dinja li ta l-Iben unigenitu tiegħ biex kullmin jeżercità l-fidi figh ma jinqeridx imma jkollu l-ħajja ta’ dejjem.* ¹⁷*Għax Alla ma baġhatx lil Ibnu fid-dinja biex jiġġudika d-dinja, imma biex id-dinja tiġi salvata permezz tiegħu.* ¹⁸*Min jeżercità l-fidi fih ma jiġix ġudikat. Min ma jeżercitax il-fidi digà ġie ġudikat, għax ma eżercitax il-fidi fl-isem l-Iben unigenitu t’Alla.”*

Hawn, tajjeb li wiehed jiftkar f’dak li ntqal fid-DAHLA, jiġifieri, “...It-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida tittraduċi t-test Grieg fedelment kemm jista’ jkun....” Dan mhux tassew għaliex it-traduzzjoni hija traduzzjoni tal-verżjoni New World Transaltion bl-Ingliż u mhux tal-Grieg kif jidher ċar ħafna mill-versi li għadna kif rajna.

Fil-Grieg għandna “jemmnu” (πιστευων) u mhux “jeżercitaw il-fidi.” Imma biex wiehed jara kemm din it-traduzzjoni hija żbaljata u mhux tassew skond il-Grieg, dan għandu biss jinnota vers 15 ta’ Ġwanni 3, fejn il-kelma “jemmen” ma gietx mibdula.

- Il-Grieg jaqra,

¹⁵ἵνα πᾶς ὁ πιστευων ἐν αὐτῷ εἰη ζωὴν αἰώνιον

“in order that everyone the **believing** in him may have life everlasting.”

- It-TDĠ taqra,

“*Biex kulmin jemmen fih ikollu l-ħajja ta’ dejjem.*”

Għaliex hawn mhux “*kulmin jeżercita l-fidi*”? Mhux l-istess kelma Griega għandna hawn? Lest int li thalli lil min iqarraq bik b’dan il-mod? X’konsistenza!

10. Ġwanni 1:23,

- Il-Grieg jaqra:

εφη εγω φωνη βοωντος εν τη ερημω ευθυνατε την οδον κυριο
υ καθως ειπεν ησαιας ο προφητης
“... *Make you straight the way of Lord, according as said Iaiah the prophet.*”

- It-TDĠ taqra: “*Iddrittaw il-mogħdija ta’ Ġehova, bhalma qal il-profeta Isaija.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Jekk fl-original, fil-“Grieg famuż ta’ Westcott u Hort,” hemm “**Mulej**,” min tal-awtorità lit-tradutturi Maltin biex ibiddlu l-kelma “Mulej” u minflokha jpoġġu isem, li fil-Bibbja kollha ma jinstabx, jiġifieri, “Ġehova”? (għal prova ta’ dan ara l-“Foreword” ta’ *The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures*, paġna 23, fejn huma stess jammettu li dan l-isem beda jintuża fis-seklu 14 u li dan kien minhabba l-familjarità tiegħu man-nies. Ara wkoll minn paġna 57 ta’ dan l-istudju għal aktar dettalji)!! Hawn il-Grieg ta’ Westcott u Hort issa m’għadux famuż?

U dan il-bdil sar mhux hawn biss imma wkoll f’hafna Skritturi ohra bhal: Matthew 4:10; Mark 1:3; 12:29; Luqa 1:68, 32; 4:8; Ġwanni 12:13; Atti 2:20-21; 4:26, 29; 5:9, 19; 7:33, 49; 13:2, 11; 20:32; 1 Korintin 10:21; Lhud 10:16; 2 Pietru 3:8, 10, 12; Rivelazzjoni 12:29; u ohrajn.

11. Ġwanni 8:58

- Il-Grieg jaqra:
ειπεν αυτοις ιησους αμην αμην λεγω υμιν πριν αβρααμ γενε σθαι εγω ειμι
“...*Said to them Jesus Amen amen I am saying to you Before Abraham to become I am.*”
- It-TDĠ taqra: “Qalilhom Ġesù: “*Tassew, tassew, nghidilkom, Qabel m’ezista Abraham, kont nezisti.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija:

Possibbli lit-tradutturi Maltin li għamlu din il-verżjoni tal-Bibbja, jiġifieri, t-*Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida*, ma jafux li “**I am**” fil-Malti hija “**Jien hu**”? Fejn hemm fil-Grieg, ukoll dak li jużaw huma, il-kliem “**m’ezista**” u “**nezisti**”? Fejn hija l-verità li ntqal fid-DAHLA, jiġifieri, “lit-tradutturi ta’ dan ix-xogħol, li jhobbu lill-Awtur Divin tal-Iskrittura Mqaddsa, iħossu li għandhom responsabbiltà speċjali Lejh li jgħaddu l-ħsibijiet u d-dikjarazzjonijiet tiegħu **ezatt kemm jista’ jkun**? X’ezattezza, u x’responsabbiltà hija din li tbiddel fejn ma jabilx mat-tagħlim tiegħek?

Għaliex ix-Xhida ta' Ġehova marru kontra r-regola tagħhom stess u pparafrażaw il-kliem Grieg *ego eimi* (JIEN HU) għal “kont neżisti”? Wara kollox, in-NWT u t-TDĠ jittraduċu *ego eimi* eżatt f’Jien hu (I am) f’versi 18, 23, 24, u 28. Halli nikkowta dawn il-versi eżatt biex hadd ma jahseb li qieghed nipprova nqarraq:

- In-NWT taqra,
“¹⁸I am one that bears witness about myself...” (Il-kelma ‘one’ hija miżjudja)... *²³I am from the realms above...I am not from this world...²⁴For if you do not believe that I am he, you will die in your sins....²⁸...then you will know that I am he...”*
- It-TDĠ taqra,
“¹⁸Hemm jien nixhed dwari nnifsi,...²³jien mill-oqsma ta’ fuq,...jien m’iniex minn din id-dinja....²⁴Għax jekk ma temmnux li jien hu, għad tmutu fi dnubietkom....²⁸imbagħad tkunu tafu li jien hu...”

Biex wiehed jifhem sewwa dan, ikun jehtieg li jaqra Ezodu 3:13-14 minn kull traduzzjoni tal-Bibbja approvata u mhux imbabsa! Per eżempju, fil-Verżjoni tar-Re Ġakbu, (lix-Xhieda ta’ Ġehova kienu juzawha qabel l-1950), Mosè jistaqsi li YHWH x’kien ismu. It-Twegiba ta’ Alla hija “I AM” (JIEN HU). Dan jipprezenta problema għax-Xhieda ta’ Ġehova għaliex Ġesù qieghed jistqarr li huwa l-JIEN HU, l-Alla li Jista’ Kollox tat-Testment il-Qadim. Innota l-vers li jmiss fi Ġwanni 8:59, “*Għalhekk huma qabdu l-gebel biex jitfghuhulu...*” (TDĠ). Il-Lhud religjużi ta’ zmien Ġesù kienu jafu tajjeb min Ġesù kien qieghed jistqarr li kien. Huma agixxew bhallikieku Ġesù kien dagħaj. (ara Levitku 24:16).

B’dan il-qerq, kif jistghu, kif intqal fid-Dahla, il-qarrejja sincieri li jstinkaw “jaslu għall-għarfien eżatt dwar il-verità”? Dan mhux qerq ċar? U dan li rajna s’issa għadu l-bidu!

12. Ġwanni 14:10-11,

- Il-Grieg jaqra:
¹⁰ου πιστευεις οτι εγω εν τω πατρι και ο πατηρ εν εμοι εστιν τα ρηματα α εγω λεγω υμιν απ εμαυτου ου λαλω ο δε πατηρ εν εμοι μενων ποιει τα εργα αυτου ¹¹πιστευετε μοι οτι εγω εν τω πατρι και ο πατηρ εν εμοι ει δε μη δια τα εργα αυτα πιστευετε
*“¹⁰Not you are believing that I in the Father and the Father in me is? The sayings which I am saying to you from myself not I am speaking; the but Father in me remaining is doing the works of him.
¹¹Be you believing to me that I in the Father and the Father in me...”*

- It-TDĠ taqra: “¹⁰*Ma temminx li jien f’unjoni mal-Missier u l-Missier f’unjoni mieghi? Dak li nghidilkom ma nghidux minni nnifsi; imma l-Missier li jibqa’ f’unjoni mieghi jagħmel l-ghemejjel tieghu. ¹¹Emmuni li jien f’unjoni mal-Missier u l-Missier f’unjoni mieghi?...*” (Enfasi dejjem tieghi).
- Jew it-tradutturi Maltin ma jafux l-Ingliz tajjeb biex jittraduċuh għall-Malti jew iridu jqarrqu. Liema minnhom?
- Ma jafux li “in” fil-Malti hija “fil” u mhux “f’unjoni mal-”?
- Erba’ darbiet sar dan l-ingann f’dawn iż-żewġ versi biss.
- Ara wkoll fejn sar l-istess bdil fi Ġwanni 6:56; 14:20; Rumani 8:1, 2, 10; 12:5; 2 Korintin 5:17; Galatin 3:28; Efesin 2:10, 13, 15, 21, 22; 3:6; Kolossin 1:27; 2:6, 11; 3:3; 1 Tessalonikin 4:16; 5:18; 1 Ġwanni 3:24; 4:4; 5:20. X’fedeltà mat-test Grieg!!!
- Possibbli li dawk li qegħdin jaċċettaw it-tagħlim ta’ dik l-organizzazzjoni kuntenti li jkomplu jaċċettaw il-qerq u mhumiex lesti li jaċċettaw il-verità u ma jhalluhomx iqarrqu aktar bihom! (Efesin 5:6).
- Ma jindunawx li kull fejn hija murija d-Divintà tal-Mulej tagħna, Ġesù Kristu, il-versi kollha gew imbabsa?

13. Ġwanni 14:14,

- Il-Grieg jaqra:
 εαν τι αιτησητε **με** εν τω ονοματι μου τουτο ποιησω
*“if ever anything you should **ask me** in the name of **me** this I shall do.”* (Enfasi dejjem tieghi.)
- It-TDĠ taqra: “*Jekk titolbu xi ħaġa f’ismi, nagħmilha.*”

Mistoqsija: Ghaliex mhux “Jekk titolbuni” imma “**titolbu**”?

- Dan hu qerq fin. Qerq li jiena ċert mija fil-mija li kull membru f’dik l-organizzazzjoni lanqas biss qatt ma haseb dwar dan il-bdil.
- Ir-raġuni għal din il-bidla hija biex huma *jichdu* l-fatt li ahna nitolbu lil Kristu, meta t-talb għandu jkun indirizzat biss lill-Missier u b’hekk dan ikun juri li Kristu tassew hu Alla.
- Tinsiex, lit-tradutturi Maltin, gew imġieghla jnaqqsu u jbiddu minn dak li qal u li jghid il-Mulej tagħna Ġesù Kristu, u mhux minn dak li qal xi bniedem!
- Dejjem zommu f’moħħok dan!

14. Ġwanni 17:3,

- Il-Grieg jaqra,

αυτη δε εστιν η αιωνιος ζωη ινα γινωσκωσιν σε τον μονον αληθινον θεον και ον απεστειλας ιησουν χριστον

“This but is the everlasting life in order that they may be knowing you the only true God and whom you sent forth Jesus Christ.”

- In-NWT taqra,

“This means everlasting life, their taking in knowledge of you, the only true God, and of the one whom you sent froth, Jesus Christ.”

- It-TDĠ taqra,

“Il-ħajja ta’ dejjem tfisser dan: li jiehdu għarfien dwarek, l-uniku Alla veru, u dwar Ġesù Kristu li int bghatt.”

Hawn wiehed jista’ jara kemm huwa fin il-qerq tat-Torri ta’ l Għassa. Id-differenza hija fil-kliem “jiehdu għarfien” u “jagħrfu.” Tat-Torri tal-Għassa **jafu** għaliex fin-nota isfel huma kitbu dwar 17:3 ta’ Ġwanni: 17:3* Or, “their knowledge of you.” Gr. *Hi’na gi-no’sko-si se.*”

Mela la jafu li l-Grieg ighid “*l-għarfien tiegħek*” għaliex huma poġġew “*jiehdu għarfien dwarek*”?

Hawn għandna diskrepanza intenzjonata oħra. “Li huma jagħrfu lilek,” **Ginosko** (γινωσκωσιν σε). Biċ-ċar dawn mhumiex l-istess! IL-kelma Griega li nsibu fi Ġwanni 17:2, li hija *ginosko* tinsab ukoll fil-versi li ġejjin. Innota kif din il-kelma hija wzata: U se nikkowta mit-TDĠ:

1 Korintin 8:3 – “*Imma jekk xi ħadd ihobb lil Alla, Alla jkun jafu lil dan.*”

Galatin 4:9 – “*Imma issa li tafu lil Alla, jew, ahjar, issa li Alla sar jafkom, ...*”

2 Timotju 2:19 – “*...Ġehova jafhom lil dawk li huma tiegħu, ...*”

Ġwanni 10:14 – “*Jien ir-raġġaj mill-ahjar u naf lin-nagħaġ tiegħi u n-nagħaġ tiegħi jafu lili,*”

Ġwanni 10:27 – “*Jien tiegħi jisimghu lehni, u jien nafhom, u huma jiġu warajja.*”

1 Ġwanni 2:13, 14 – “¹³*Missirijiet, qed nitktbilkom għax sirtu tafu lil dak li hu mill-bidu...Uljed żgħar, nitktbilkom għax sirtu tafu lill-*

Missier. ¹⁴*Missirijiet, nitktbilkom għax sirtu tafu lil dak li hu mill-bidu....*”

It-tifsira hija *Affiljazzjoni mhux jiehdu l-għarfien*. Minn dawn huwa faċli li tara li l-kelma Griega *ginsoko* tindika *affiljazzjoni*. Mela għaliex ix-Xhieda ta' Ġehova jgħallmu xi haġa oħra? Għaliex huma jgħallmu wkoll li **huma wehidhom jistgħu iġgħallmu b'mod korrett il-veritajiet ta' Alla**. Għalhekk, huma jinterpretaw Ġwanni 17:3 li tfisser *“jiejdu għarfien,”* permezz ta' dan, iġibu nies fl-organizzazzjoni tagħhom billi jgħawwgu l-Iskrittura.

Ġesù Kristu identifika l-ewwel htieġa meta hu qal f'talba lill-Missier: *“Il-ħajja ta' dejjem tfisser dan: li jiejdu għarfien dwarek, l-uniku Alla veru, u dwar Ġesù Kristu li int bghatt”* (Ġwanni 17:3). **Għarfien** ta' Alla u ta' Ġesù Kristu jinkludi **għarfien** tal-iskopijiet ta' Alla rigward l-art u r-rwol ta' Kristu bhala s-Sultan il-ġdid tal-art. Sejjer int tiegħu **għarfien** bħal dan billi tistudja l-Bibbja? (It-Torri tal-Għassa, Frar 15, 1983, p. 12).

Habib, staqsi lilek innifsek il-mistoqsija, *“Kemm kellu għarfien l-għassies ta' Filippi biex jiehu biex isir Kristjan?”* Kellu hu li jissottometti lilu nnifsu l-ewwel għal sitt xhur ta' studju tal-ktieb jew dan gara immedjatament wara li sema' l-verità ikkwotata f'Atti 16:31 u aġixxa fuqha?

U xingħidu dwar Korneljus, **kemm kellu għarfien biex isir Kristjan?** Ara Atti 10:43-48. Ftakar, il-Grieg għal Ġwanni 17:3 MA jgħidx *għarfien*, imma minflok, **jafu lilek**, li hija l-istess bħal *affiljazzjoni*.

15. Atti 1:21,

- Il-Grieg jaqra:

... ἐξηλθεν εφ ημας ο κυριος ιησους

“...to which went in and went out upon us the Lord Jesus,”

- It-TDĠ taqra: *“...li nġhaqdu magħna matul iż-żmien kollu li fih il-Mulej Ġesù...”*

Mistoqsija: Għaliex hawn il-kelma **“Mulej”** (*Kurios*) fit-TDĠ mhix tradotta **“Ġehova”** kif inhi tradotta f'Atti 2:20, 21, 34?

- Minn dan wieħed jista' jara sa fejn jaslu dawki li jridu jwasslu t-tagħlim falz tagħhom. Mhux l-istess kelma (*κυριος*) li nsibu fil-Grieg famuż ta' Westcott u Hort għandna f'dawn il-versi kollha?

- Kif xi ħadd, li hu tassew sincier u li jrid jaf il-verità, jista' jafdahom lil dawn in-nies, li jghidu haġa fid-DAHLA u mbaghad issib il-kontra meta tibda taqra?

16. Atti 2:17,

- Il-Grieg jaqra:

και εσται εν ταις εσχαταις ημεραις λεγει ο θεος εκχεω απο του πνευματος μου επι πασαν σαρκα και προφητευσουσιν οι υιοι υμων και αι θυγατερες υμων και οι νεανισκοι υμων ορασεις οψονται και οι πρεσβυτεροι υμων ενυπνιοις ενυπνιασθησονται

“And it will be in the last days, is saying the God, I shall pour out **from the spirit of me** upon all felsh, and will prophesy the sons of you and the daughters of you, and the young men of you visions will see, and the older men of you dreams will dream;”

- In-NWT taqra,

*“And in the last days,” God says, “I shall pour out **some** of my psirit upon every sort of flesh...”*

- It-TDĠ taqra:

*“U fl-ahhar jien,” jghid Alla, “inferra **ftit** mill-ispirtu tieghi fuq kullxorta ta’ bnedmin, u wliedkom subien u bniet jipprofetizzaw u z-zghazagh taghkom jaraw vizjonijiet u x-xjuh taghkom joholmu holm.”*

L-iskop ta’ din il-bidla hija biex tevadi l-għarfien tal-Ispirtu s-Santu u l-attività Tieghu f’Pentekoste billi jissuggerixxu qawwa mhux personali imharrka għal grad aktar illimitat minn Alla.

Minn dan wieħed jista’ jara sa fejn jasal il-bniedem biex iwassal it-tagħlim falz tieghu!

Fejn insibu fil-Grieg il-kelma “ftit”? Min ta l-awtorità lit-tradutturi Maltin u daww tan-NWT biex iżidu l-kelma “ftit” (“some”) mal-kelma Mqaddsa ta’ Alla?

17. Atti 2:20-21,

- Il-Grieg jaqra:

²⁰ο ηλιος μεταστραφησεται εις σκοτος και η σεληνη εις αιμα πριν ελθειν ημεραν κυριου την μεγαλην και επιφανη ²¹και εσται πας ος εαν επικαλεσηται το ονομα κυριου σωθησεται

“...to come day of **Lord** the great and illustrious. And it will be everyone who if ever should call upon the name of the **Lord** he will be saved.”

- It-TDĠ tarqa: “...*ma jasal il-jum kbir u magħruf ta’ Ġehova.* ²¹*U kulmin isejjah isem Ġehova jkun salvat.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Ghaliex minflok “**Mulej**” it-TDĠ ghandha “**Ġehova**”? Huwa l-Grieg famuż, l-original, żbaljat?

18. Atti 2:34,

- Il-Grieg jaqra:

ου γαρ δαυιδ ανεβη εις τους ουρανους λεγει δε αυτος ειπεν
κυριος τω κυριω μου καθου εκ δεξιων μου
“...*but he said Lord to the Lord of me...*”

- It-TDĠ taqra: “...*hu stess jghid, ‘Ġehova qal lill-Mulej tiegħi...*”

Mistoqsija: Ghaliex it-tradutturi Maltin hawn ma poġġewx “**Ġehova qal lil Ġehova ...**”? (Enfasi dejjem tiegħi.) Hekk għandu jsir biex wiehed ikun konsistenti! Imma x’tiswa l-konsistenza! Hadd mhu se jinduna!

- It-twegiba semplici hija: biex jingannaw lis-segwaċi tagħhom! U tassew qieghed jirnexxilhom!
- Ahna għandna *l-istess kelma Griega għal “Mulej”* fi tliet versi, jiġifieri, f’**Atti 2:20, 21, 24!**
- Imma halli ahna nhallu l-Iskrittura Griega, flimkien mat-TDĠ jinterpretaw huma dwar il-kelma “**Mulej.**”

19. Atti 2:47,

- F’dan il-vers għandna tliet tifsiriet differenti. Il-Grieg ma jaqbilx ma’ dak li tghid in-New World Translation bl-Ingliż, u l-Malti (TDĠ) ma jaqbilx man-New World Translation bl-Ingliż, imma jaqbel mal-Grieg. Halli naraw.

- Il-Grieg jaqra:

... δε κυριος προσετιθει τους σωζομενους καθ ημεραν επι το
αυτο

“...*But the Lord was adding the (ones) being saved according to day upon the very [time].*”

- In-NWT tara: “...*At the same time Jehovah continued to join to them daily those being saved.*”
- It-TDĠ taqra: “...*Fl-istess hin, Ġehova kompli jżid magħhom kuljum lil dawk li kienu qed jiġu salvati.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Fin-NWT it-tradutturi biddlu l-kelma “**izid**” u ghamlu l-kelma “**join**.” Imma fit-TDĠ, it-tradutturi Maltin, jew ma kinux jafu l-kelma Maltija għal “**join**” (kompli jsieheb) jew forsi hassew li “**join**” kienet żbaljata u biddluha u poġġew il-kelma t-tajba “**izid**.”

- Ukoll it-tradutturi Maltin, izda, poġġew “Ġehova” minflok “Mulej.” X’kuragġ irid ikollok biex ttabas il-Kelma ta’ Alla b’dak il-mod! Tpoġġi isem li qatt ma ezista fl-Iskrittura kollha u li, skond tat-Torri tal-Għassa stess, beda jeżisti fis-seklu 14 u beda jintuża minhabba l-familjarità tan-nies, minflok **Mulej**! (Ara FORWARD, paġni 11 u 23, *The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures*).
- Wiehed għandu jkun attent hafna li ma jinqabadx fit-tifsira tagħhom dwar dan l-isem fejn jippruvaw iġhidu li dak huwa l-isem Ingliz (jew Malti) għal Yahweh! Dan mhux tassew! **Le mhuiwix!**

20. Atti 20:7,

- Il-Grieg jaqra,
 εν δε τη μια των σαββατων συνηγμενων ημων κλασαι
 αρτον ο παυλος διελεγετο αυτοις μελλων εξιεναι τη επαυρ
 ιον παρετεινεν τε τον λογον μεχρι μεσονυκτιου

“In but the one of the sabbaths having been led together of us to **break bread** the Paul was discoursing to them, being about to go out to the morrow he extended alongside and the word until midnight.”

- It-TDĠ taqra,
*“Fl-ewwel jum tal-ġimgħa, meta konna miġburin flimkien biex **nieklu**, Pawlu beda jkellimhom, għax kien se jitlaq l-ghada; u tawwal id-diskors tieghu sa nofsillejl.”*

Possibbli lit-tradutturi Maltin ma jafux id-differenza minn “jaqsmu l-hobż” għal “nieklu”? Imma dan il-vers kien mibdul biex jappoġġja ċ-ċelebrazzjoni *annwali* tas-Socjetà tat-Torri tal-Għassa tat-tqarbin, maghrufa mix-Xhieda ta’ Ġehova bhala “The Memorial.”

Imma din l-interpretazzjoni teqred it-tifsira vera. Il-bidla tagħhom ta’ “naqsmu l-hobż” għal “nieklu” hija minghajr ebda appoġġ. Il-Grieg ma jgħidx li huma kienu miġburin biex ‘jieklu’. Il-Grieg jgħid ċar “biex naqsmu l-hobs” (*Klasai* = 'biex naqsmu,' *Arton* = 'hobż') u mhux biex nieklu (*Esthō*, εσθειν; Luqa 12:45, jew *Sun-esthiō*, και συνεσθει, Luqa 15:2).

Biex wiehed jara aktar kemm dan hu qerq ċar, dan ghandu jaqra n-nota fuq isfel fit-traduzzjoni Ingliza tan-New World Translation of the Holy Scriptures with references, 1984, fejn fil-kumment dwar Atti 20:7 fuq isfel jintqal hekk: **20:7*** Lit., “to break bread.” Ma jfissirx li l-Kumitat ta’ dik it-traduzzjoni kienu jafu sewwa l-kliem originali imma xorta biddluh biex iqarrqu bil-membri tagħhom? Nistaqsi jien lil tax-Xhieda ta’ Ġeħova, liema wahda mit-tnejn huma se jaccettaw, “nieklu” jew “naqsmu l-ħobz”?

Harsa lejn il-Grieg li jużaw huma stess hija interessanti għaliex it-test Grieg (*klasai arton*) għandu t-traduzzjoni Ingliza tahtu – u din taqra “to break bread” waqt li kemm in-NWT u TDĠ bidlu dan biex jaqra “meal”(Gr. *aleuron*). U l-Malti, “nieklu” u mhux “ikla.” Il-Malti u l-Ingliz ma jaqblux! Huwa dan qerq jew le?

21. Atti 20:28,

- Il-Grieg jaqra:

προσεχετε εαυτοις και παντι τω ποιμνιω εν ω υμας το πνευμα το αγιον εθετο επισκοπους ποιμαινειν την εκκλησιαν του θεου ην περιεποιησατο δια του αιματος του ιδιου

“Be you paying attention to selves and to all the flock, in which you the spirit the holy put overseers, to be shepherding the ecclesia of the God, which he reserved for self through the blood of his own.”

- It-TDĠ taqra: *“Oqoghdu attenti għalikom infuskom u għall-merħla kollha li minnha l-ispirtu qaddis hatarkom indokraturi biex tirghu l-kongregazzjoni t’Alla, li xtara bid-demm ta’ Ibnu stess”*

Mistoqsija: Għaliex fil-Malti il-kliem “**ta’ Ibnu**” ġie miżjud meta dan mhuwiex fil-Grieg?

- Mhux hekk biss, fit-traduzzjoni Ingliza, in-New World Translation, it-tradutturi għallinqas poggew il-kelma Son fil-parentesi [ ] fejn naqraw hekk:
- *“...the congregation of God, which he purchased with the blood of his own [Son].”*
- Imma t-tradutturi Maltin ta’ din il-verżjoni, għandhom aktar kuraġġ mit-tradutturi l-oħra kollha li ttraduċew it-Testment il-Ġdid u ma jibzghux mill-Awtur Divin li Lejh huma qalu (fid-DAHLA) li għandhom responsabbiltà speċjali.” Billi hađu l-awtorità f’idejhom u ziedu fil-Kelma tal-Awtur Divin il-kliem “**ta’ Ibnu**” għalihom ma ġara xejn! Billi jqarrqu bil-qarrejja tagħhom, għalihom ma jigrri xejn! (Tajjeb li dawk it-tradutturi jaqraw 2 Pietru 3:16b.)

22. Rumani 8:29,

- Il-Grieg jaqra:

οτι ους προεγνω και προωρισεν συμμορφους της εικονος του υιου αυτου εις το ειναι αυτον πρωτοτοκον εν πολλοις αδελφοις

“Because which ones he **forknew**, also he defined beforehand conformed to the image of the Son of him, into the to be him firstborn in many brothers.”

- In-NWT taqra:

“Because those who he gave his first recognition he also ...”

- It-TDĠ taqra,

“ghax lil dawk li rrikonoxxa l-ewwel hu wkoll ...”

Din ir-revizjoni toskura n-natura tal-gharfien u l-qawwa ta’ Alla bhala l-ewwel rikonoxximent jista’ jew ma jistax ikun gharfien minn qabel.

Taf int li l-kelma “*rrikonoxxa*” (“recognition”) ma tinstabx fl-original? Imma tat-Torri tal-Għassa jistghu jżidu kemm iridu! Imma ara l-kelma “Trinità” jghidulek li dik mhix fl-original u sewwa jghidu. Imma hadd ma ziedha fil-Bibbja kif għamlu huma fejn ziedu numru ta’ kliem li mhuwiex fil-Bibbja! (Ara paġna 59 biex tara liema kliem hu miżjud minnhom fil-Bibbja Mqaddsa).

23. Rumani 4:3,

- Il-Grieg jaqra,

τι γαρ η γραφη λεγει **επιστευσεν** δε αβρααμ τω **θεω** και ελογισθη η αυτω εις δικαιοσυνην

“what for the scripture is saying? **Believed** but Abraham to the God, and it was reckoned to him into righteousness.”

- In-NWT taqra,

*“For what does the scripture say? “Abraham **exercised** faith in Jehovah and it was counted to him as righteousness.”*

- It-TDĠ taqra,

*“Għax x’tgħid l-iskrittura: Abraham **eżercita l-fidi f’Ġehova** u dan nġhaddlu bhala ġustizzja.”*

Fejn hi l-fedeltà lejn il-Grieg? Wiehed jista’ jara l-Grieg xi jghid. Fejn insibu fih “*eżercita l-fidi f’Ġehova*”? Ghaliex it-tradutturi

Maltin ma poġġewx il-kliem li jaqbel mal-Grieg, jġigifieri, “**emmen f’Alla**” u kkuppjaw in-NWT? Ma jridux jinsew li huma qeghdin ibabsu fil-Kelma ta’ Alla u mhux fil-kelma ta’ xi bniedem! Imma milli jidher dawn ma jibzġhux minn Alla għaliex kif qeghdin naraw, dawn mhux vers wiehed babsu imma numru mhux hażin mill-Kelma Mqaddsa ta’ Alla!

24. **Rumani 8:1,**

- Il-Grieg jaqra:
ουδεν αρα νυν κατακριμα τοις εν χριστω ιησου
“*Nothing really **now** condemnation to the in Christ Jesus;*”
- It-TDĠ taqra: “*Għalhekk, dawk li qeghdin **f’unjoni** ma’ Kristu Ġesù m’għandhom kundanna.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)
- Il-verżjonijiet tax-Xhieda ta’ Ġehova, inkluż tal-Malti, jhallu barra kliem ta’ qofol fejn meta jinkluduh dan jista’ jikkontradixxi d-dottrina tagħhom.
- L-aktar eżempju qawwi huwa Rumani 8:1 – “*Għalhekk, dawk li qeghdin **f’unjoni** ma’ Kristu Ġesù m’għandhom kundanna*” li jhallu barra f’dan il-vers il-kelma **ISSA**.
- Din l-ommissjoni, li forsi għal xi wħud tidher li mhix ta’ importanza, hija biċ-ċar immotivata bil-fatt li x-Xhieda ta’ Ġehova ma jemmnux li xi hadd jista’ **ISSA** jkun hieles mill-kundanna.
- Ghidli min, minn dawk kollha li saru membri f’dik l-organizzazzjoni, kienu jafu dawn l-affarijiet **qabel** ma huma aċċettaw li jsiru membri fiha!

25. **Rumani 8:23a,**

- Il-Grieg jaqra:
... αλλα και αυτοι την απαρχην του πνευματος ...
“*...but also very ones the firstfruits **of the** spirit...*”
- It-TDĠ taqra: “*..imma anki ahna li għandna l-ewwel frott, **jġigifieri, l-ispirtu,**...*” (Enfasi dejjem tiegħi).

Mistoqsija: Għaliex fil-Malti, it-tradutturi Maltin ziedu l-kelma: “**jġigifieri**” u b’hekk biddlu l-vera tifsira li dan il-vers irid iwassal?

- Dan il-vers ighid ċar li ahna għandna “**l-ewwel frott tal-Ispirtu**” u mhux “l-ispirtu.” Imma haġa tal-iskantament, kull fejn jidhlu l-Ispirtu s-Santu u Kristu, il-kliem ġie mbabas!
- Dan jipprezenta forma oħra li turi b’mod differenti l-personalità tal-Ispirtu s-Santu kif għamlu f’Rumani 2:29. It-test originali

jirrefe-ri għad-derivattivi (tnissil) tal-Ispirtu, imma r-revizjoni tidentifi-ka lil l-ispirtu bħala derivattiv.

- Imma, sfortunatament, hemm ħafna li ma jridux jarawh dan u huma kuntenti li jibqghu jiġu ngannati b'dan il-mod sfaċċat (Atti 28: 26-27; Efesin 5:6).

Rumani 23b

- Il-Grieg jaqra,

...απεκδεχομενοι την απολυτρωσιν του σωματος ημων

L-ingliż eżatt jaqra hekk: "...eagerly expecting the redemption of the body of us."

- In-NWT taqra,

"...the release from our bodies by ransom."

- It-TDĠ taqra,

"...li ninhlesu minn ġisimna bil-fidwa."

Din ir-revizjoni tevità s-suggeriment li hemm kontinwità ta' kemm il-ġisem jew ir-ruħ wara l-mewt. It-tagħlim tagħhom lir-ruħ tieqaf milli tkompli teżisti fil-mewt tal-ġisem tipprekludi l-pussess ta', jew ir-relazzjoni għal, ġisem li għandu jkun mifdi

26. Rumani 8:28,

- Il-Grieg jaqra:

οιδαμεν δε οτι τοις αγαπωσιν τον θεον παντα συνεργει ο θεος εις αγαθον τοις κατα προθεσιν κλητοις ουσιν

"We know but that to the (ones) loving the God **all** (things) is working together the God into good, to the (ones) according to purpose called (ones) being."

- It-TDĠ taqra:

"Issa ahna nafu li Alla jġieghel l-**ghemejjel** kollha tiegħu jahdmu id f'id għall-ġid ta' dawk li jhobbu lil Alla, dawk imsejhin skond l-iskop tiegħu."

Mistoqsija: Għaliex it-tradutturi Maltin ikkupjaw jew għamlu l-istess żball tat-tradutturi tan-New World Transaltion u **ziedu** l-kelma "**ghemejjel**" f'dan il-vers?

Insew x'kienu qalu (fid-DAHLA) dwar l-Awtur Divin li Lejh għandhom responsabbiltà speċjali" Din hija r-responsabbiltà li jaqbd u jzidu kliem li Hu, l-Awtur Divin ma qalux? Imma l-iskop ta' din iż-żieda huwa biex juru li Alla **m'għandux** kontroll tal-ħwejjeg kollha

imm ali jikkontrolla biss il-hwejjeġ li Hu nvolut direttament f'li jagħmel. Nistaqsi jien: Kemm mill-membri tagħhomn jafu b'dan il-querq kollu?

27. **Rumani 9:5,**

- Il-Grieg jaqra:

ων οι πατερες και εξ ων ο χριστος το κατα σαρκα ο ων επι παντων θεος ευλογητος εις τους αιωνας αμην
“*of whom the fathers, and out of whom the Christ the according to flesh, the being upon all, God blessed into the ages; amen.*”

- It-TDĠ taqra: “*li tagħhom huma l-missirijiet u lil minnhom ħareġ il-Kristu skond il-laħam: ikun imbierek għal dejjem Alla, li hu fuq kollox u fuq kulħadd. Amen.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)
- Hawn it-tradutturi Maltin għal darb’ohra wrew li ma jimpurtahomx billi jżidu xi kelma mat-test. Il-kelma “ħareġ” mhix fl-original u li kieku biss it-tradutturi Maltin tassew taw f’it ta’ dak li hemm miktub fil-verżjoni Ingliza tagħhom kienu jkun jafu li dik il-kelma mhix fl-original għaliex fil-verżjoni NWT dik il-kelma li fl-Ingliz hija “sprang” tinsab fil-parentesi [sprang], kif ukoll il-kelma “ikun” tinsab fil-parentesi [be].
- Imma t-tradutturi Maltin tassew huma kuraggjużi fejn tidhol il-Kelma ispirata ta’ Alla! Billi jżidu kelma hawn u kelma hemm ma jkun gara xejn għalihom! (Rivelazzjoni 22:18-19).
- L-informazzjoni pproklamata li Kristu huwa Alla hija m’ajpra bil-bidla tat-test.

28. **Rumani 10:12-13,**

- Il-Grieg jaqra:

¹²ου γαρ εστιν διαστολη ιουδαιου τε και ελληνος ο γαρ αυτο ς κυριος παντων πλουτων εις παντας τους επικαλουμενους αυτον ¹³πας γαρ ος αν επικαλεσηται το ονομα κυριου σωθησεται

“... *the for very Lord of all,... calling upon him; everyone for who likely might call upon the name of Lord will be saved.*”

- It-TDĠ taqra: “...*izda fuq kulħadd hemm l-istess Mulej,*...¹³“*kulmin isejjah isem Ġehova jigi salvat.*”

Mistoqsija: Min hu l-Mulej lin-nies “*għandhom isejhu ismu*”?

L-Iskrittura tghidilna ċar hafna:

- **Atti 4:12** – “*Iktar minn hekk, f’ hadd iżjed m’hemm salvazzjoni, għax m’hemmx isem ieħor taħt is-sema li nghata lill-bnedmin u li bih nistgħu niġu salvati.*” (TDĠ.) (Enfasi dejjem tiegħi).
- U ta’ min u dan l-isem? Ara Atti 4:7, 10, 30.
- U ahna xhieda ta’ min ghandna nkunu skond il-Kelma ta’ Alla?
- Twegiba: “*imma meta l-ispirtu qaddis jiġi fuqkom tircievu qawwa u tkunu XHIEDA TIEGHI f’ Ġerusalem u fil-Lhudija kollha u fis-Samarija u sa l-iktar parti mbiegh da tal-art*” (Atti 1:8; TDĠ).
- Mela għaliex mhux XHIEDA TA’ KRISTU imma Xhieda ta’ Ġehova, isem li mhux Skritturali?
- Jew huwa xi dizunur li nkunu Xhieda ta’ Kristu?
- Imma din ir-revizjoni toskura l-fatt li l-Mulej irreferut għalih f’ vers 13 huwa l-istess Mulej imsejjah Ġesù f’ vers 9. Billi x-Xhieda ta’ Ġehova jirrigettaw id-divinità ta’ Ġesù, ir-revizjoni hija magħmula skond dan.
- Il-kelma Griega, *kurios* tradotta “Mulej” kienet giet irriveduta għal “Ġehova” għal aktar minn 200 darba fin-NWT. Ix-Xhieda ta’ Ġehova jinsistu li dan huwa l-uniku titlu validu, ukoll għalkemm ma jinstabx fl-original, u għalkemm Lhud li jtkellmu bil-Grieg kienu jużaw “Mulej” u “Alla” minflok “Yahweh” (u mhux “Ġehova”) matul is-Settanta tagħhom.

Rumani 10:9,

- Il-Grieg jaqra:
 οτι εαν ομολογησης το ρημα εν τω στοματι σου οτι κυριος
 ιησους ... σωθηση
 “*That if ever you should confess the saying in the mouth of you that Lord Jesus, ...you will be saved.*”
- It-TDĠ taqra: “*Għax jekk ixxandar pubblikament dik il-‘kelma ta’ fommok, li Ġesù hu Mulej, ...int tiġi salvat.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Acts 1:21 – Hawn Ġesù huwa msejjah **Mulej**:

- Il-Grieg jaqra:
 ... ω εισηλθεν και εξηλθεν εφ ημας ο κυριος ιησους
 “*...to which went in and out upon us the Lord Jesus*”
- In-NWT taqra,
 “*...in which the Lord Jesus went in and out among us.*”
- It-TDĠ taqra: “*...li fih il-Mulej Ġesù kien jidhol u johrog*

magħna.” (Enfasi dejjem tiegħi.)

- Ara wkoll Atti 5:14 fejn it-tnejn, il-Grieg u t-TDĠ għandhom “**Mulej**”!

Mistoqsija: Għaliex f'**Rumani 10:9** aħna għandna L-ISTESS kelma Griega għall-**Mulej** (κύριος) li aħna għandna f'**Atti 2:34**, jiġifieri, **Kurios**, it-tradutturi tad-TDĠ ma poġġewx “**Ġehova**” kif huma għamlu f'**Atti 2:34**?

- Jiena nistieden lix-Xhieda ta' Ġehova biex jieħdu l-*Interlinear Translation of the Greek Scriptures* li jużaw huma stess u li fid-DAHLA tad-TDĠ qalu li dan u t-test Grieg Famuż ta' Westcott u Hort u **jkollhom il-kuraġġ** li jiċċekkjaw għalihom infushom biex b'hekk huma jsibu kemm qegħdin jiġu mqarrqa!
- *Imma kemm hemm minnhom li huma lesti jagħmlu dan!*

Wieħed għandu jkollu kuraġġ kbir biex jagħmel dan u huma biss dawk li tassew iridu li joghġbu lil Alla u mhux lill-bnedmin u li huma sincieri li jistgħu jaslu biex jagħmlu dan! (Atti 5:29).

Efesin 4:5 – F'każ li dawk il-membri tax-Xhieda ta' Ġehova ma jafux kemm il-Mulej hemm, jaqraw għalihom infuskom din l-Iskrittura mit-Traduzzjoni tagħhom stess:

“Mulej WIEHED...” (εις κύριος) (enfasi tiegħi).

- Min hu l-“Mulej WIEHED”, Ġehova (Yahweh) (Eżekjel 34:8, 11, 31; 35:3, 6, 11, 14; 36:2-7, 14-15, 23; 37:3, 9,12, eċċ; jew Kristu (Atti 1:21; 2:34; Rumani 10:9? Ma jistax ikun hemm TNEJN! Inkella wieħed minnhom ikun Mulej falz! Imma skond it-tagħlim tax-Xhieda ta' Ġehova, hemm TNEJN U MHUX WIEHED, Ġehova u Kristu.
- U min hu “l-Mulej ta' kulhadd”? Isma' x'tgħid il-verżjoni TDĠ:
*“Hu baġhat il-kelma lil ulied Izrael biex ixandrilhom l-aħbar tajba tal-paċi permezz ta' Ġesù Kristu: **Dan hu l-Mulej ta' kulhadd.**”* (Atti 10:36).
- Temmen int li Ġesù Kristu tassew hu ***l-Mulej ta' kulhadd?***
- Temmen int li Yahweh hu Mulej?
- Temmen int li hemm biss Mulej WIEHED?
- Min huwa dan il-MULEJ WIEHED?
- L-Iskritturi msemija wieħed jista' jaqrahom fit-Traduzzjoni tax-Xhieda Ta' Ġehova, in-New World Translation.

29. **Rumani 13:1**,

- Il-Grieg jaqra,
 πασα ψυχη εξουσιας υπερχουσας υποτασσεσθω ου γαρ ε
 στιν εξουσια ει μη υπο θεου αι δε ουσαι υπο θεου τεταγμενα
 ι εισιν
 “Every soul to authorities havening over let be subjecting himself,
 not for is authority if not by God, the [authority] **but being by God
 having been set in order they are;**”
- In-NWT taqra,
 “*Let every soul be in subjection to the superior authority , for there
 is no authority except by God; the existing authorities stand placed
 in their relative positions by God.*”
- It-TDĠ taqra,
 “*Ha tkun kull ruh sottomessa lejn l-awtoritajiet superjuri, għax
 m’hemm l-ebda awtorità jekk mhux minn Alla; l-awtoritajiet li
 jeżistu tqieghedu fil-pożizzjoni relattivi tagħhom minn Alla.*”
 Billi x-Xhieda ta’ Ġehova jqisu li jsellmu lill-bandiera, servizz
 militari u forom simili ta’ sottomissjoni lejn il-gvern bhala
 idolatrija, huma **ziedu** kliem lit-test biex idghajfu l-awtorità
 pproklamata tal-gvern.
 Imma hadd ma jista’ **jżid** xi kliem ma’ jew inaqqas xi kliem mill-
 Kelma ta’ Alla (Rivelazzjoni 22:18-19). Din l-awtorità li jżidu u
 jbiddu kliem kemm iridu tat-Torri tal-Ghassa haduha b’idejhom
 stess!

30. 1 Korintin 6:19,

- Il-Grieg jaqra:
 τολμα τις υμων πραγμα εχων προς τον ετερον κρινεσθαι επι
 των αδικων και ουχι επι των αγιων
 “*Or not have you known that the body of you divine habitation of
 the holy spirit is, of which you are having from God? And not you
 are of selves,*”
- In-NWT taqra: “*What! Do you not know that the body of **you
 people** is the temple of the holy spirit within you, which you have
 from God? Also, you do not belong to yourselves,*”
- It-TDĠ taqra: “*X’ inhu! Ma tafux li ġisimkom hu t-tempju tal-ispirtu
 qaddis li hemm fikom u li rċivejtu mingħand Alla? Ukoll, m’intomx
 tagħkom infuskom,*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Liema hija t-tajba miż-żewġ traduzzjonijiet tax-Xhieda ta' Ġehova, tal-Ingliż jew tal-Malti? Dawn it-tnejn ma jaqblux?

- In-NWT fl-Ingliż biddlet il-kliem “*your body is a temple of the Holy Spirit*” ma’ “*the body of YOU people is [the] temple of the holy spirit.*”
- Biex jevitaw l-gharfien tal-abitazzjoni tal-Ispirtu s-Santu fl-emmieni, ir-revizjoni timmodifika “giseem” għal forma aktar kollettiva (YOU people) f’armonija mad-dottrina li topponi tax-Xhieda ta’ Ġehova.
- It-TDĠ, li suppost hija traduzzjoni tan-NWT, ma’ dan il-kliem ma taqbilx, imma dan il-vers it-tradutturi Maltin ittraduċewh tajjeb u jikkontradixxi dak li tghid it-traduzzjoni Ingliża, jigifieri, in-New World Translation.
- Imma issa, jekk inti membru ta’ dik l-organizzazzjoni, liema mitlieta se taċċetta. Lest int li tkompli hemm fl-ingann? Din hija haġa serja hafna għaliex id-destin jista’ jinbidel (Efesin 5:6).

31. **1 Korintin 10:4,**

- Il-Grieg jaqra,
... ακολουθουσης πετρας η πετρα δε ην ο χριστος
“*...the rock-mass but was the Christ*”
- In-NWT taqra,
“*...and that rock-mass meant the Christ.*”
- It-TDĠ taqra, “*...din il-blata kienet **tirrapprezenta** lill-Kristu.*”
(Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: X’qerq! Għaliex il-bidla? Possibbli t-tradutturi Maltin ma jafux li “**was**” fil-Malti hija “**kienet**” u mhux “represents,” “tirrapprezenta”? Taf in li l-kelma “tirrapprezenta” (“represents,”) mhix kelma Skritturali?

- Ukoll it-tradutturi Maltin ma jafux li “meant” (kienet tfisser) hija differenti minn “tirrappezentata”? Mela l-Kelma ta’ Alla tista’ tkun ittrattata b’dan il-mod meta ssir xi traduzzjoni tagħha?
- Imma ahna nafu għaliex din il-bidla: ir-raġuni hija għaliex f’Isaija 44:8 nqraw li Yahweh ighid, “*...**Ma hemm ebda blata; ma nafx ohra....***” U fit-Tieni Samwel 22:3 naqraw, “***Alla hu l-blata tiegħi....***”
- Allura li tax-Xhieda ta’ Ġehova, fit-traduzzjoni tagħhom ipogġu li l-blata KIENET (mhux “tirrapprezenta”) Kristu, dan ikun juri li

Kristu tassew hu Yahweh ghaliex BLATA WAHDA BISS HEMM (Isaija 44:8), l-istess kif hemm biss MULEJ WIEHED!

- Imma possibbli ma jindunawx dawk il-membri li qeghdin jigu ngannati! Ara x'tghid l-Iskrittura Mqaddsa dwar il-BLATA:

2 Samuel 22:1-3 – *“Then David spoke to the LORD the words of this song, on the day when the LORD had delivered him from the hand of all his enemies, and from the hand of Saul. ²And he said: “The LORD is my rock and my fortress and my deliverer; my God is my rock, in whom I take refuge,...”*

2 Samuel 22:33 – *“For who is God, except the Yahweh? And who is a rock, except our God?”*

Psalms 18:2 – *“The LORD is my rock and my fortress and my deliverer; My God, my strength, in whom I will trust; My shield and the horn of my salvation, my stronghold.”*

Psalms 28:1 – *“To You I will cry, O LORD my Rock:...”*

1 Corinthians 10:4 – *“And drank the same spiritual drink; for they drank from the spiritual rock that accompanied them, and that rock was Christ.”*

32. **1 Korintin 12:13,**

- Il-Grieg jaqra:

και γαρ εν ενι πνευματι ημεις παντες εις εν σωμα εβαπτισθημεν ειτε ιουδαιοι ειτε ελληνες ειτε δουλοι ειτε ελευθεροι και παντες εν πνευμα εποτισθημεν
*“and for **in** one spirit we all into one body we were baptized...”*

- In-NWT taqra: *“For truly **by** one spirit we were all baptized into one body...”*
- It-TDĠ taqra: *“Għax, tassew ilkoll ġejna mghammdin **bi** spirtu wiehed f' ġisem wiehed,...”* (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Ghaliex il-bidla minn “**in**” għal “**by**” fin-NWT? Ma jafux it-tradutturi Maltin tax-Xhieda ta' Ġehova li “**in**” fil-Malti hija “**fi**” u mhux “**bi**” (with)? Xi skop għal din il-bidla hemm, u kulhadd jaf x'inhu!

Kull fejn jidhol l-Ispirtu s-Santu jew Kristu hemm it-tbabis! Ghaliex? Nistaqsi jien!

X'ghamlulkom Kristu u l-Ispirtu s-Santu biex daqshekk tridu tbaxxuhomn?

33. 1 Korintin 14:14-16,

- Il-Grieg jaqra:

¹⁴εαν γαρ προσευχωμαι γλωσση **το πνευμα** μου προσευχεται ο δε νους μου ακαρπος εστιν ¹⁵τι ουν εστιν προσευξομαι **τω πνευματι** προσευξομαι δε και τω νοι ψαλω **τω πνευματι** ψαλω δε και τω νοι ¹⁶επει εαν ευλογης εν πνευματι ο αναπληρων τον τοπον του ιδιωτου πως ερει το αμην επι τη ση ευχαριστια επειδη τι λεγεις ουκ οιδεν

*“¹⁴If ever for I am praying to tongue, the spirit of me is praying, the but mind of me unfruitful is. ¹⁵What therefore is it? I shall pray to **the spirit**, I shall pray but also to the mind; I shall pray make melody to the spirit, I shall make melody but also to the mind; ¹⁶since if ever you may be blessing in spirit, the filling up the place of the ordinary how will he say the Amen upon ythe your thanksgiving?....”*

- In-NWT taqra: *“¹⁴For if I am praying in a tongue, it is my [**gift of the**] spirit ... ¹⁵... I will pray with the [**gift of the**] spirit, but I will also pray with [**my**] mind. I will sing praise with the [**gift of the**] spirit, but I will also sing praise with [**my**] mind. ... ¹⁶Otherwise, if you offer praise with a [**gift of the**] spirit, how will ...”*
- Innota li l-frazi GIFT OF THE hija mizjuda fil-parentesi [ ] erba' darbiet.
- It-TDĠ taqra: *“¹⁴Għax jekk qed nitlob b'xi lsien, hi **ghotja tal-ispirtu** tiegħi li qed jitlob,... ¹⁵...Nitlob **bl-ghotja tal-ispirtu**, imma nitlob b'moħħi wkoll. Inkanta għanjiet ta' tiffhir **bl-ghotja tal-ispirtu**, imma nkanta għanjiet ta' tiffhir b'moħħi wkoll....¹⁶Inkella, jekk toffri tiffhir **b'ghotja tal-ispirtu**, ...”* (Enfasi dejjem tiegħi.)
- Innota hawn ukoll li “**ghotja tal-ispirtu**” fil-Malti, li ghalkemm fit-traduzzjoni Ingliza (li fid-DAHLA jintqal lit-TDĠ hi bbazata fuq l-edizzjoni bl-Ingliz...) din tinsab fil-parentesi [ ] it-tradutturi Maltin ghogobhom li jnehhom il-parentesi (u wkoll il-parentesi ta' “my”, moħħ*ġ*”) u juru dan il-kliem bhala parti mill-manuskritt originali!
- Qieghed tara sa fejn jaslu xi whud biex ighallmu t-tagħlim falz tagħhom, sa jbabsu fil-Kelma ta' Alla u dan qisu ma jkun gara xejn!
- Jista' xi hadd ikollu prova akbar minn din dwar il-qerq li jinsab f'din it-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida? (u wkoll fl-Ingliza NWT)!

- L-iskop ta' dan huwa biex jevitaw l-implikazzjoni li spirtu bħal dan għandu realtà distinta mill-ġisem. Bħal diversi passagġi Bibliċi oħra, dawn il-versi jindikaw il-preżenza distinta tal-ispirtu uman kif distint mill-mohħ u l-ġisem.
- Ix-Xhieda ta' Ġeħova jevadu dawn id-distinzjonijiet u jippruvaw biex jurhom b'mod ieħor ma' revizjonijiet relatati.
- Ara li jmiss fejn għal din ir-raġuni sar it-tbabis ukoll.

34. 2 Korintin 5:21,

- Il-Grieg jaqra:
... γενωμεθα δικαιοσυνη θεου εν αυτω
“...we might become righteousness of God **in him**...”
- It-TDĠ taqra, “...sabiex aħna nsiru l-ġustizzja t’Alla **permezz tiegħu**.” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Dan mhuwiex tbabis mal-Kelma ta’ Alla? Għaliex il-bidla minn “**fi**” għal “**permezz tiegħu**”? (Ara li ġej ukoll).

35. Galatin 3:22,

- Il-Grieg jaqra,
αλλα συνεκλεισεν η γραφη τα παντα υπο αμαρτιαν ινα η επ
αγγελια εκ πιστεως ιησου χριστου δοθη τοις πιστευουσιν
“But shut up together the Scripture the all (things) under sin in
order that the promise out of faith of Jesus Christ might be given to
the (ones) **believing**.”
- It-TDĠ taqra,
“*Imma l-Iskrittura tat kollox f’idejn id-dnub, sabiex il-wegħda li tigi
mill-fidi f’Ġesù Kristu tingħata li dawġ li jeżercitaw il-fidi.*”
Issa li taf dan kollu, tajjeb li taqra Efesin 5:6!

36. Galatin 5:15,

- Il-Grieg jaqra:
... μη υπ αλληλων αναλωθητε
“...not by one another you might be **consumed up**.”
- In-NWT taqra: “... that you do not get **annihilated** by one another”
- It-TDĠ taqra: “...*li ma tingherdux **ghalkollox** minn xulxin.*”

Mistqsija: Għaliex it-tradutturi Maltin f’dan il-vers **ziedu** l-kelma “**ghalkollox**”?

- Huma kienu jafu li dak il-vers ma jghidx hekk għaliex f'Luqa 9:54, fejn insibu l-istess kelma Griega, u għalkemm it-traduzzjoni tagħhom Ingliża, in-NWT, użat l-istess kelma “*annihilation*” li wżat f'Galatin 5:15, (li mhix skritturali, kelma li jekk wiehed ifittixha f'dizzjunarju tal-Grieg tat-Testment il-Ġdid, dan ma jsibha mkien), it-tradutturi Maltin f'Luqa ma żidux il-kelma “**għalkollox.**”
- Min dan wiehed jista' jara kemm it-traduzzjonijiet tagħhom huma magħmula skond il-fehma ta' min jagħmilhom u mhux skond il-Grieg!
- Liema traduzzjoni hija t-tajba, l-Ingliża (NWT) jew il-Maltija?
- Ahna nafu għaliex il-bidla. Din minħabba t-tagħlim żbaljat tagħhom li wara l-mewt il-ħżiena jispiċċaw għalkollox billi, skond huma (u mhux skond Kristu), l-infern, ma jeżistix!

37. Galatin 6:18,

- Il-Grieg jaqra:
η χαρις του κυριου ημων ιησου χριστου μετα του πνευματος υμων αδελφοι αμην
“*The undeserved kindness of the Lord of us Jesus Christ with the spirit of you, brothers; amen.*”
- It-TDĠ taqra: “*Il-qalb tajba mhix misthoqqa tal-Mulej tagħna Ġesù Kristu tkun ma' l-ispirtu li turu, ħuti, Amen.*” (Enfasi tiegħi.)

Mistoqsija: Huma “l-ispirtu tiegħi” u “l-ispirtu li nuri” l-istess? Żgur le!

- L-istess bħal l-ewwel Korintin 14 (numru 33), hawn l-attentat huwa biex joskuraw ir-realtà tal-ispirtu uman idividwali billi jipprezentaw aktar bħala *azzjoni* milli *entità*.
- Jekk dan mhux qerq, mela x'inhu?
- Jiena nistaqsi lil kull wiehed mill-membri Maltin (u wkoll barranin) jekk qabel ma huma aċċettaw li jsiru membri f'dik l-organizzazzjoni kinux jafu dwar dan il-qerq kollu li jiena wrejt sa hawn?
- Forsi issa huwa tard wisq għalihom li jtilqu, imma possibbli wara li jkunu jafu dan kollu jibqghu kuntenti li jogħgħbu lill-bnedmin aktar milli lil Alla? (Atti 5:29).

38. Filippin 1:23,

- Il-Grieg jaqra:
συνεχομαι δε εκ των δυο την επιθυμιαν εχων εις το αναλυσαι και συν χριστω ειναι πολλω γαρ μαλλον κρεισσον

“I am being held together but out of the two, the desire having to be loosing up and together with Christ to be, too much for rather better,”

- In NWT taqra: *“I am under pressure from **these two things**; but **when I do desire is the releasing and the being with Christ, for this, to be sure, is far better.**”*
- It-TDĠ taqra hekk: *“Qed inħossni magħsur bejn **dawn iż-żewġ affarijiet**; imma dak li tassew nixtieq hu **l-ħelsien** u li nkun ma’ Kristu, għax **dan żgur hu ferm aħjar.**”* (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Għaliex dak il-kliem kollu gie miżjud fit-test? Dak kien miżjud biex juru tifsira differenti mill-vera tifsira. Dan hu qerq kbir u abbuż kbir mal-Kelma ta’ Alla.

- Ix-Xhieda ta’ Ġehova jittraduċu b’dan il-mod biex jevitaw l-implikazzjoni tat-test li fil-mewt Pawlu ikun ma’ Kristu.
- Implikazzjoni bħal din tikkontradixxi t-twemmin tagħhom li l-mewt tinvolvi l-qirda totali tar-ruh.
- Fin-NWT it-tradutturi tagħha poġġew il-kelma *“releasing and the being with Christ.”*
- Il-ħrara ta’ Pawlu tindika li l-ispirtu tal-emmieni jmur immedjatament fil-preżenza ta’ Kristu fil-mewt.
- Ir-revizjoni tax-Xhieda ta’ Ġehova tissuggerixxi li l-mewt u li tkun ma’ Kristu huma żewġ passi separati fi proċess twil, billi x-Xhieda ta’ Ġehova jemmu fit-tagħlim żbaljat tal-irqad tar-ruh (jiġifieri, l-istat mhux konxju tal-ispirtu uman jistenna l-qawmien).
- Imma huma minflok ma jagħmlu t-tagħlim żbaljat tagħhom jaqbel mal-Kelma ta’ Alla, huma jagħmlu l-Kelma ta’ Alla taqbel mat-tagħlim żbaljat tagħhom!
- Jista’ xi hadd jiċhdu dan minn dan kollu li rajna s’issa u li għad irridu naraw?

Mistoqsija:

Għaliex it-tradutturi Maltin għoġobhom ipoġġu *“ħelsien”* meta l-kelma Griega għall-*“ħelsien”* hija ελευθερας (*eleutheros*) waqt li l-kelma Griega għal *“nitlaq”* (loosing) hija αναλυσαι (*analuo*)?

- Lanqas ma poġġew il-kelma għall-kelma li nsibu fin-New World Translation bl-Ingliż, jiġifieri, *“releasing”* li l-kelma Griega għaliha hija, απολυειν (*apoluo*), kelma differenti għalkollox.
- Imma ma jimpurtax, il-qarrejja tagħhom żgur li mhumiex sejrin jidhlu fid-dettall daqshekk u jindunaw bl-iżball (jew qerq)! Huma sempliċiment jaċċettaw dak li jaqraw b’għajnejhom magħ-luqa!

- Ix-xewqa tal-appostlu Pawlu tindika li l-ispirtu tal-emmieni jmur immedjatament fil-prezenza ta' Kristu fil-mewt.
- Imma l-qerq ta' dawn it-traduzzjonijiet, in-NWT u TDĠ qieghed hawn. Kif rajna, ir-revizjoni tissuggerixxi li l-mewt u li tkun ma' Kristu huma żewġ passi separati fi proċess imtawwal, billi x-Xhieda ta' Ġehova jemmnu fl-irqad tar-ruħ (jigifieri, l-istat mhux konxju tal-ispirtu uman jistenna l-qawmien).
- Għalhekk dan it-tbabis kollu fil-Kelma ta' Alla!

39. **Filippin 2:5-7,**

- Il-Grieg jaqra:
⁵τουτο φρονειτε εν υμιν ο και εν χριστω ιησου ⁶ος εν μορφη
 θεου υπαρχων ουχ αρπαγμαον ηγησατο το ειναι ισα θεω ⁷αλλ
 α εαυτον εκενωσεν μορφην δουλου λαβων εν ομοιωματι ανθ
 ρωπων γενομενος και σχηματι ευρεθεις ως ανθρωπος
*"⁵This be you minding in you which also in Christ Jesus, ⁶who in
 form of God existing not snatching he considered the to be equal
 to God, ⁷but himself he emptied form of slave having taken, in
 likeness of men having become."* (Enfasi dejjem tiegħi.)
- Hawn naraw li għalkemm Ġesù kien jeżisti fil-forma ta' Alla, *ma qishiex bhala hāga misruqa li jkun daqs Alla*. U dan għaliex, għaliex hu kien tassew Alla.
- Imma issa hālli naqraw kif fassluha t-tradutturi Maltin tat-TDĠ biex igibu fix-xejn id-Divinità ta' Kristu. Naqraw hekk fit-TDĠ:
- *"⁵Zommu din l-attitudni mentali fikom li kienet ukoll fi Kristu Ġesù, ⁶li, għalkemm kien jeżisti fis-sura t'Alla, ma qagħadx jahseb li għandu jahtaf, jigifieri, li għandu jkun ugwali m'Alla. ⁷Le, izda xejjen lilu nnifsu u ha s-sura ta' Isir u sar jixbah lill-bnedmin."*
- Il-Grieg ma jgħidx dak li jgħidu t-tradutturi tat-TDĠ. Fejn igħid il-Grieg il-kliem "*jigifieri, li għandu jkun*"? Mela t-tradutturi għandhom xi dritt li jdaħħlu l-interpretazzjoni tagħhom jew iziduha mal-Kelma ta' Alla? Mela issa se nibdew ukoll indaħħlu l-kummenti personali fil-Kelma ta' Alla? X'jigifieri, "*jigifieri, li għandu jkun ...*"? Għaliex "*jigifieri*"? Ukoll il-kelma "*attitudni*" mhix fl-original! Għaliex miżjuda hemm?
- Qieghed tara kif ibiddlu s-sens kollu u jgibuh ifisser il-kontra ta' dak li tassew Alla jrid li ahna nifhmu?

- Kristu Ġesù “*ma qishiex bhala haga misruqa li jkun daqs Alla*” għaliex Hu kien tassew Alla u ma kellu x’jisraq xejn! Ara li kieku xi hadd jippretendi li hu xi Alla fuq l-art, hekk iva, dik il-persuna tkun qed tisraq lil Alla, imma Kristu le, dan ma jistax jagħmlu għaliex Hu tassew Alla.
- Ukoll, il-kliem “Attitudni” u “mentali” mhumiex Skritturali?

40. Filippin 2:9,

- Il-Grieg jaqra:
 διο και ο θεος αυτον υπερυψωσεν και εχαρισατο αυτω το ονομα το υπερ παν ονομα
“through which also the God him put high up over, and he graciously gave to him the name the over every name.”
- It-TDĠ taqra: “*Kien ukoll għalhekk li Alla eżaltah għal pożizzjoni superjuri u b’qalb tajba tah l-isem li hu fuq kull isem iehor,*” (enfasi dejjem tiegħi).
- Hawn ukoll it-tradutturi għogobhom **izidu** mal-Kelma ta’ Alla il-kelma tagħhom, jigifieri, il-kelma “**iehor.**” Possibbli ma rawx li dan il-vers, u l-versi l-oħra ta’ fuq, huma “**differenti**” mill-original?
- Mela għaliex is-Socjetà tat-Torri tal-Għassa poġġew il-kelma “iehor” f’dan il-vers? Għal xi hadd li jaf id-dottrini tax-Xhieda ta’ Ġehova, it-twegiba hija ovvja. F’moħħom, apparti mill-Iskrittura biex tappoġġja dan, huma jahsbu li Ġesù huwa Mikiel l-arkanglu u mhux divintà. Għalhekk, kreatura mahluqa ma tista’ qatt ikollha isem fuq l-Alla etern, speċjalment meta Salm 83:18 u Salm 148:13 jiddikjaraw: “*Biex il-bnedmin jagħrfu li int, li ismek biss hu Ġehova, Int wahdek l-aktar Għoli fuq l-art kollha*” (NWT). “*Ha jfahhru l-isem ta’ Ġehova, għax ismu wahdu għoli li ma jistax jintlahaq*” (NWT). Konsegwentament, il-kelma *iehor* hija mdahhla f’Filippin 2:9, li ma turix il-verità tat-tifsira ta’ dak il-vers, *tneħhi l-glorja mill-Mulej Ġesù Kristu, kif sar f’Kolossin 1:16-17* (ara li jmiss).

41. Kolossin 1:14, 16, 22,

- Il-Grieg jaqra:
¹⁴εν ω εχομεν την απολυτρωσιν ... ¹⁶οτι εν αυτω εκτισθη ...
²²... εν τω σωματι ...
“In whom we are having the release by ransom, ...¹⁶because in him it was created...²²now but he reconciled in the....”

- It-TDĠ taqra: “*li permezz tieghu ghandna l-helsien taghna bil-fidwa, ...¹⁶ghax permezz tieghu...²²issa jerga’ jhabbibkom bil-gisem fiziku ta’ dak il-wiehed permezz ta’ mewtu...*” (Enfasi dejjem tieghi).

Mistoqsija: Ghaliex fl-Iskritturi msemija fuq, jġifieri **2 Kor. 5:21; Kol. 1:14, 16, 22; Ġwanni 1:4, u f’Kol. 2:10** (ikkwotati aktar qabel) it-tradutturi tat-TDĠ poggew “**permezz tieghu**” minflok “**FIH**”?

- Jiena ċert li meta wiehed jistudja x’jgħallmu tat-Torri tal-Għassa dwar il-Mulej taghna, Ġesù Kristu, hu mill-ewwel jinduna għaliex dan il-bdil! Imma huma għad iridu jagħtu kont Lilu ta’ dan il-qerq kollu!

42. Kolossin 1:16, 17, 20.

- Il-Grieg jaqra:

“¹⁶...ΟΤΙΕΝ ΑΥΤΩ ΕΚΤΙΣΘΗ ΤΑ ΠΑΝΤΑ ... ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΔΙ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΥΤΟΝ

... ¹⁷τα πάντα δι αυτου ... τα πάντα εν αυτω

“²⁰...*in him...the all things...he is before all things...to reconcile the all things into him...*”

- It-TDĠ taqra: “¹⁶ghax permezz tieghu nħolqu l-affarijiet l-ohra kollha... L-affarijiet l-ohra kollha nħolqu permezz tieghu u għalih .... ¹⁷Ukoll, hu kien qabel l-affarijiet l-ohra kollha..., ²⁰U li permezz tieghu jerga’ jhabbeb l-affarijiet l-ohra kollha mieghu....” (Enfasi tieghi).

Mistoqsija: Ghaliex fit-TDĠ il-kelma “**l-ohra**” hija miżjuda għal erba’ darbiet meta t-tradutturi tal-Malti **suppost** li kienu jafu li dik il-kelma mhix fl-original, u dan kellhom ikunu jafuh ukoll mit-traduzzjoni tagħhom stess tal-Ingliz (NWT) fejn il-kelma “**other**” hija magħluqa fil-parentesi [other], li jfisser li dik il-kelma hija miżjuda u mhix fl-original. Forsi t-tradutturi Maltin huma aktar għorrief u kuraggjużi, lesti aktar li jisfidaw lil Alla billi jzidu mal-Kelma Tieghu?

Ara **f’vers 17b** il-kelma l-ohra thalliet barra fil-Malti, forsi ma ndunawx biha meta kienu qegħdin jagħmlu t-traduzzjoni minn New World Translation tal-Ingliz għall-Malti!

Ukoll f’Atti 10:36, it-tradutturi Maltin, il-kelma “ohra” li fl-Ingliz tinsab fil-parentesi [others] fil-Malti hallewha barra forsi ndunaw li Kristu hu tassew il-Mulej Alla ta’ kulhadd li Jista’ Kollox billi hemm biss Mulej wiehed!

Ara f'Rumani 8:32, fit-traduzzjoni NWT il-kelma "other" lanqas ma hija mpoġġija fil-parentesi ukoll għalkemm it-tradutturi suppost li jafu li dik il-kelma mhix fil-Grieg. It-tradutturi Maltin xejn ma jimpurtahom mill-Grieg, huma wkoll deffusha bħallikieku dik il-kelma (l-oħra) hija parti mill-Grieg!

- L-iskop ta' din iż-żieda huwa biss biex juru li Kristu hu mahluq, li Kristu hu fost il-hwejjeġ *l-oħra* kollha li huma mahluqin.
- Imma jekk wiehed huwa tassew "sinċier" u jindenja ruhu biex jara tassew xi tfigħer il-kelma Griega għal "kollha" (*pas*) dan għandu jkun jaf li Kristu ma jistax ikun imqieghed fl-istess kategorija tal-hwejjeġ l-oħra! Kristu mhuwiex mahluq imma etern (**Mikea 5:2**).
- Għaliex il-kelma "l-oħra" mhix imdahhla fit-tmiem ta' **vers 18**, ta' Kolossin 1?
- Għaliex il-kelma "l-oħra" mhix imdahhla f'**Atti 3:21**?
- Għaliex il-kelma "l-oħra" mhix imdahhla wkoll fl-1 **Korintin 15:28**?
- Għaliex il-kelma "l-oħra" mhix imdahhla wkoll f'**Lhud 2:8, 10**?
- Għaliex il-kelma "l-oħra" mhix imdahhla wkoll f'**Filippin 4:13**, eċċ.!
- Tajjeb hawn li t-tradutturi tal-verżjoni TDĠ jaqraw **Galatin 3:15** u **Rivelazzjoni 22:18-19**!
- X'kont għad iridu jagħtu lil Alla dawk li jbabsu fil-Kelma Tiegħu b'dak il-mod!
- Imma Għaliex it-tradutturi Maltin f'**Atti 10:36** ma poġġewx il-kelma "oħra" meta fin-NWT it-tradutturi tat-Torri tal-Għassa ziedu l-kelma "other" imma fil-parentesi, jġigifieri, [other].

NWT: "*He sent out the word to the sons of Israel to declare to them the good news of peace through Jesus Christ: this One is Lord of all [others].*"

TDĠ: "*Hu baġhat il-kelma lil ulied Izrael biex ixandrilhom l-aħbar tajba tal-paċi permezz ta' Ġesù Kristu: Dan hu l-Mulej ta' kulhadd.*"

- Ir-reviżjoni fin-NWT tissuġġerixxi li wkoll għalkemm Ġesù huwa onorat ħafna, Hu xorta huwa wiehed fost il-ħafna mill-kreaturi mahluqa ta' Alla.
- Imma issa liema hija t-traduzzjoni t-tajba, in-NWT, jew it-TDĠ?

43. Kolossin 1:19,

- Il-Grieg jaqra:

οτι εν αυτω ευδοκησεν παν το πληρωμα κατοικησαι

“because in him he thought well **all the fullness to dwell down**”

- In-NWT taqra: “because [God] saw good for **all fullness to dwell in him.**”
- It-TDĠ taqra: “*ghax Alla raha haga tajba li tghammar fih **il-milja ta’ kollox,***” (Enfasi dejjem tieghi).

Mistoqsija: Ghaliex fin-NWT il-kelma “**the**” qabel “fullness” thalliet barra?

- Dan hu qerq fin hafna! Dan hu sinjifikanti, ghaliex kif in-NWT tip-prezenta “ALL FULLNESS” huwa ambigwu, jigifieri, li jista’ jigi interpretat f’aktar minn mod wiehed fejn “ALL THE FULLNESS” biċ-ċar jirreferi għall-milja kollha tal-eżistenza ta’ Alla (*qabel Kolossin 2:9*).
- Fil-Malti, t-tradutturi Maltin ippruvaw ibenġluha kif setgħu billi ttraduċewha bħala “*il-milja ta’ kollox*” u mhux “*il-milja kollha.*”
- L-artiklu definit Grieg (το) tradott “tiegħu, jindika li Ġesù jaqşam in-natura divina tal-Miiser ki fmuri wkoll f’Kolossin 2:9. Ir-reviżjoni tevadi l-verità billi taħbi s-similarità jew xebħ taż-żewġ passagġi.
- U iva, min minn dawk lil jikkonvertu ghax-Xhieda ta’ Ġehova se jkun jafu dan? Wara jkun tard wisq ghaliex huma ma jkunux lesti li jfittxu imma jafdaw b’ghajnejhom magħluqa fil-mexxejja tagħhom, l-ikbar żball li wiehed jista’ jagħmel! (Atti 17:11).
- Kif wiehed jista’ jafda fihom!!

44. Kolossin 2:10,

- Il-Grieg jaqra:
και εστε εν αυτω πεπληρωμενοι ...
“...and you are **in him** having been filled,...”
- It-TDĠ taqra: “*Għalhekk, **permezz tiegħu,***...” (Enfasi dejjem tieghi).

Mistoqsija: Hemm xi differenza jew le? Jekk ma hemmx, għalfejn dan il-bdil kollu f’dawn l-Iskritturi kollha mill-Kelma ta’ Alla?

- Jew għandna “**FIH**” jew “**permezz tiegħu.**” Liema waħda hija t-tajba għalina biex nemmnuha?
- Allura dan mhuwiex tbaħbi mal-Kelma ta’ Alla?
- Allura dan mhuwiex evangelju iehor li jgħib is-saħta fuq dawk kollha li jaċċettawh, u aktar u aktar, fuq dawk kollha li jgħallmuh (Galatin 1:6-9)?

45. 1 Timotju 4:1,

- Il-Grieg jaqra:

το δε πνευμα ρητως λεγει οτι εν υστεροις ... προσεχοντες πνευμασιν πλανοις και διδασκαλιαις δαιμονιων

*“The but **spirit** spokenly is saying that in later...having toward **spirits** errants and to teachings of demons.”*

- It-TDĠ taqra: *“Madankollu, **il-kliem imnebbah** jghid fiz-żgur li f’xi żminijiet...ghax jagħtu kas **kliem imnebbah** li jqarraq u tagħlim tad-demonji.”* (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Huwa l-Ispirtu s-Santu li qieghed jitkellem jew mhuwiex? U għalhekk il-bidla fil-kliem minn “spirtu” għall-“kliem imnebbah” għaliex huma ma jemmnux li l-Ispirtu s-Santu huwa Persuna.

- Għal darb’ohra, it-tradutturi Maltin ma kinux jafu jittraduċu l-kelma “**spirit**” mill-Ingliż għall-Malti?
- Ma kinux jafu li “spirit” hija “spirtu” u li “kliem imnebbah” huwa “inspired words”?
- X’qerq dan! U x’kont għandu jingħata lil Alla minn dawk responsabbli għal dan il-qerq!

Imma halli nhallu lilhom infushom juruna kemm tassew l-Ispirtu s-Santu hu Persuna:

- Atti 8:29 – *“Għalhekk, **l-ispirtu qal** lil Filippu: “Eresaq u nghaqad ma’ dan il-karru.”* (TDĠ.)
- Atti 10:19-20 – *“¹⁹Hekk kif Pietru kien għadu jithasseb dwar il-viżjoni, **l-ispirtu qallu**: “Ara! Tlett irġiel qed ifittxuk. ²⁰Għaldaqstant qum, inzel isfel, u mur magħhom, u tiddubita xejn, ghax jien bghatthom.”* (TDĠ.)
- Atti 13:2, 4 – *“²...**l-ispirtu qaddis qal**: “Minn dawn kollha **warrbuli** lil Barnaba u lil Sawlu ghax-xogħol li **sejjahtilhom** għalih.... ⁴Għaldaqstant, **mibghutin mill-ispirtu qaddis**.”* (TDĠ.)
- Innutajt int li l-kliem “spirtu qaddis” u “spirtu” mhumiex b’ittri kapitali. Għaliex? X’rispett għandhom dawn lejn l-Ispirtu Qaddis ta’ Alla!!
- U jekk l-Ispirtu hu “Qaddis” ma jfissirx li hu Alla (Ara Rivelazzjoni 4:8; 15:4)
- Min jista’ jghid, jibghat, isejjah, eċċ. jekk mhux Persuna!
- Ara wkoll Ġwanni 16:13-15 fejn il-pronom “hu” (**he**) fin-NWT (bl-Ingliż) jinstab tmien (8) darbiet. U lil min tindirizza bhala “HU” (HE)? Mhux lil Persuna!

- Aqra dawn il-versi u ara min jista' "jiggwida," "jitkellem," "ixandar," "jigglorifika," "jircievi." Mhux **Persuna** biss tista' taghmel dan kollu!

Wara li tkun qrajt dawn il-versi (u hemm hafna ohrajn bhalhom) sejjer int tibqa' temmen li tat-Torri tal-Ghassa mhumiex qeghdin jingannaw lin-nies?

46. **Titu 2:13,**

- Il-Grieg jaqra,
προσδεχομενοι την μακαριαν ελπιδα και επιφανειαν της δοξης του μεγαλου θεου και σωτηρος ημων χριστου ιησου
"A waiting the blessed hope and appearing of the glory of the great God and Savior of us Christ Jesus."
- It-TDĠ taqra, "Dan naghmluh waqt li nistennew it-tama hienja u l-manifestazzjoni glorjuza tal-kbir Alla u ta' Kristu Ġesù, is-Salvatur taghna." (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Dan il-vers, li fil-Grieg qiegħed juri lil Kristu Ġesù bhala **Alla u s-Salvatur** ġie mbabas ukoll billi l-kliem "is-Salvatur taghna" ġie mqiegħed **wara** Kristu Ġesù u mhux qabel.

- Imma jekk wieħed għandu xi dubju dwar it-tifsira tiegħu, ahna nsibu l-istess kostruzzjoni Griega fit-2 Pietru 1:11; 2:20 u 3:2, 18. U din insibuha wkoll fit-traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida tax-Xhieda ta' Ġehova.
- Il-Grieg **KAI** ("and") "u" jgħaqqad iż-żewġ nomi. Dan ifisser li l-oppost, Kristu Ġesù, għandu jkun jirreferi għat-tnejn "Alla" u "Salvatur."
- Halli naraw xi eżempji mit-TDĠ stess:
2 Pietru 1:11 – "Fil-fatt, b'hekk tingħataw dahla glorjuza fis-saltna ta' dejjem tal-Mulej u s-Salvatur taghna Ġesù Kristu."
- Il-Mulej u s-Salvatur **huma** Ġesù Kristu. (Din l-istess kostruzzjoni nsibuha fit-2 Pietru 2:20 u 3:2, 18.)
- Hekk ukoll f'**Titu 2:13**, Alla u s-Salvatur **huma** Kristu Ġesù.
- Issa halli naraw xi jghidu diversi verżjonijiet tat-Testment il-Ġdid dwar dan il-vers:

Titus 2:13:

NASB: "looking for the blessed hope and the appearing of the glory of our great God and Savior, Christ Jesus,"

GWT: “At the same time we can expect what we hope for--the appearance of the glory of our great God and Savior, Jesus Christ.”

KJV: “Looking for that blessed hope, and the glorious appearing of the great God and our Saviour Jesus Christ;”

ASV: “looking for the blessed hope and appearing of the glory of the great God and our Saviour Jesus Christ;”

BBE: “Looking for the glad hope, the revelation of the glory of our great God and Saviour Jesus Christ;”

DBY: “awaiting the blessed hope and appearing of the glory of our great God and Saviour Jesus Christ;”

WEY: “in expectation of the fulfilment of our blessed hope--the Appearing in glory of our great God and Saviour Jesus Christ;”

WBS: “Looking for that blessed hope, and the glorious appearing of the great God, and our Savior Jesus Christ;”

WEB: “looking for the blessed hope and appearing of the glory of our great God and Savior, Jesus Christ;”

YLT: “waiting for the blessed hope and manifestation of the glory of our great God and Saviour Jesus Christ,”

- Imma issa ara kif it-tradutturi tax-Xhieda ta' Ġehova biddlu l-kostruzzjoni kollha ta' dan il-vers. In-*New World Translation* taqra hekk:

NWT: “*While we wait for the happy hope and glorious manifestation of the great God and of the Savior of us, Christ Jesus.*”

- Le, skond it-tradutturi tax-Xhieda ta' Ġehova, mhux “*of our great God and Saviour Jesus Christ*” kif jinsab “fil-Grieg famuż ta' Westcott u Hort,” imma, “of the great God and **of the** Savior of us, Christ Jesus.”
- Qieghed tara fejn hu l-qerq? Possibbli, il-verżjonijiet ta' fuq kollha, u oħrajn magħhom, huma żbaljati u n-NWT biss hija korretta!!
- Tassew li l-fedeltà hija mizmuma mat-traduzzjoni Ingliża, NWT, u mhux mat-test Grieg famuż ta' Westcott u Hort, kif jintqal fid-DAHLA!!

47. **Lhud 1:6**,

- Il-Grieg jaqra:

οταν δε παλιν εισαγαγη τον πρωτοτοκον εις την οικουμενην λεγει και **προσκυνησατωσαν** αυτω παντες αγγελοι θεου
 “Whenever but again he should lead in the Firstborn (one) into the being inhabited [earth], he is saying And let do (worship) obcesiance toward him all angels of God.”

- In-NWT taqra,

*“But when he again brings his First-born into the inhabited earth, he says: “And let all God's angels **worship** him.”* (New World Translation, edizzjonijiet 1953, 1960, 1961, u 1970).

*“But when he again bring his First-born into the inhabited earth, he says: “And let all God's angels do **obeisance** to him.””* (New World Translation, edizzjoni 1971 u aktar ġdida).

Ha liċ-ċensura tan-New World Translation żmien mhux hażin biex jinnutaw l-iżball li huma kienu għamlu fl-edizzjonijiet tagħhom ta’ qabel. Qima (worship) hija xi haġa li tappartjeni lil Alla biss.

- Il-Grieg jaqra,

⁸καγω ιωαννης ο ακουων και βλεπων ταυτα και οτε ηκουσα και εβλεψα επεσα προσκυνησαι εμπροσθεν των ποδων του αγγελου του δεικνυοντος μοι ταυτα

⁹και λεγει μοι ορα μη συνδουλος σου ειμι και των αδελφων σου των προφητων και των τηρουντων τους λογους του βιβλιο υ τουτου τω θεω **προσκυνησον**

- In-NWT taqra f’Rivelazzjoni 22:8-9,

*“⁸Well, I John was the one hearing and seeing these things. And when I had heard and seen, I fell down to **worship** before the feet of the angel that had been showing me these things. ⁹But he tells me: “Be careful! Do no do that! All I am is a fellow slave of you and of your brothers who are prophets and of those who are observing the words of this scroll. **Worship** God.”*

- It-TDĠ taqra,

*“⁸Kont jien, Ġwanni, li smajt u rajt dawn l-affarijiet. U wara li smajt u rajt, inxthett inqim f’riġlejn l-anġlu li wrieni dawn l-affarijiet. ⁹Imma qalli: “Oqghod attent! Tagħmilx hekk! Jien sempliciment ilsir bħalek u bħal hutek li huma profeti u bħal dawġ li qed josservaw il-kliem ta’ dan ir-romblu. **Qim** lil Alla.”*

L-istess kelma Griega *proskuneo* (προσκυνησον) hija murija fi tipi skuri fil-kwotazzjonijiet ta' fuq. Billi x-Xhieda ta' Ġehova ma jemmnux li Ġesù hu Alla, huma ma kinux se jippermettu li xi vers jeżisti li kien juri li Ġesù kien moghti qima (*proskuneo* [προσκυνησον]) bhala Alla. Għalhekk, huma inkonsistentament ittraduċew il-kelma *proskuneo*.

Aħseb f'it x'kont għad iridu jagħtu lil Alla dawk kollha li jbabsu mal-Kelma Tieghu!

- It-tradutturi Maltin hawn l-anqas kienu kuntenti li jittraduċu l-vers kif inhu fil-verżjoni *New World Translation* bl-Ingliż li tinsab parallel tal-Grieg li jużaw huma. Imma kienu kuntenti li jagħmlu l-ingann huma wkoll.
- Dan iġhid hekk: “*But when he again brings his First-born into the inhabited earth, he say: “And let all God’s angels **WORSHIP him**”* (Enfasi tiegħi).
- Aħna nafu, kif għadnan kif rajna, li l-qima (Grieg *proskuneo*) lil Alla biss għandha tingħata. U dan il-vers juri ċar li Kristu hu tassew Alla li Jista’ Kollox għaliex l-angli kollha huma ordnati biex jagħtuh **qima**.
- Imma ara t-tradutturi Maltin kif ittraduċew dan il-vers: “*Imma meta jerga’ jgib lill-Ewwel Imwieled tiegħu fuq l-art abitata, jgħid: “U ha **jmilu quddiemu l-angli kollha t’Alla.**”*”
- Biex jippruvaw iqarrqu bil-qarrejja tagħhom, fl-Ingliż issa huma qegħdin jużw il-kelma “obeisance” u tant u hekk li fil-Grieg li jużaw huma, milli jidher bi żball, il-kelma “worship” poġġewha taħt in-NWT, u l-kelma “obeisance” poġġewha taħt il-Grieg.
- Kull fejn hemm il-kelma qima u li din tapplika għal Ġesù Kristu, huma poġġew kliem differenti barra mill-kelma t-tajba, jigifieri, qima. Il-kelma “obeisance” lanqas ma hija kelma Skritturali X’rispett għandhom lejn il-Mulej!
- Halli naraw xi f’it minn dawn.

Matthew 2:2,

TDĠ taqra: “*u qalu: “fejn s-sultan tal-Lhud li twieled? Għax rajna l-kewkba tiegħu meta konna fil-lvant, u gějna **nuruh rispett.**”*”

L-istess kliem, jigifieri, “*nuru rispett*” jinsab f’Matthew 2:8. Il-kliem “miel quddiemu” nsibuh f’Matthew 8:2, 8; 9:18; 14:33; 15:25; 20: 20; 28:9, 17; Mark 5:6; 15:19; Luqa 24:52; Ġwanni 9:38; Lhud 1:6.

Din it-Traduzzjoni tad-Dinja Ġdida turi biċ-ċar li kull fejn il-kelma qima “*proskuneo*” hija f’riferenza għal Ġesù, it-tradutturi Maltin assolutament ma thallewx jittraduċuha bhala “qima” kif suppost għandha tkun skond il-Grieg. Jiena ma nistax nifhem kif dawk li għamlu dik it-traduzzjoni meta jorqdu matul il-lejl, u meta jafu li lil dak li għad irid jiġġudikahom għabuh fix-xejn u mhux hekk biss, għabu l-Kliem li għad irid jiġġudikahom fix-xejn (Ġwanni 12:48), jorqdu fil-paċi!

Imma ara fejn L-ISTESS kelma “qima” (“*proskuneo*”) hija wzata f’postijiet oħra, imma mbasta mhux għal Kristu, din thalliet skond l-original: (Ara Matthew 4:9, 10; Luqa 4:7, 8; Ġwanni 4:20-24; 12:20; Atti 7:43; 8:27; 24:11; 1 Korintin 14:25; Lhud 11:21; Rivelazzjoni 4:10; 5:14; 7:1; 9:20; 1:1, 16; 13:4, 8, 12, 15, 14:7, 9, 11; 15:4; 16:2; 19:4, 10, 20; 20:4; 22:8, 9). X’imħabba għandhom tat-Torri tal-Għassa lejn Kristu!

Meta wiehed jara dan kollu, u jara li l-Iskritturi KOLLHA li japplikaw għall-Mulej tagħna, Ġesù Kristu, it-tradutturi tat-Torri tal-Għassa, hassew li l-Mulej tagħna ma jixraqlux li l-istess kelma, qima (“*proskuneo*”) tkun applikata Għalih, ukoll għalkemm fil-Grieg originali din insibuha f’kull Skrittura msemmija applikata Għalih, kif jista’ xi hadd jafda fihom!

Imma t-tradutturi tat-Torri tal-Għassa, dawk barranin u dawk Maltin, hassew li huma għandhom aktar awtorità mill-kittieba ispirati tal-Bibbja Mqaddsa u qabdu u biddlu l-kelma kif riedu huma, l-istess kif għamlu dwar sugġetti oħra!

48. Lhud 1:8,

- Il-Grieg jaqra,

προς δε τον υιον ο θρονος σου ο θεος εις τον αιωνα ...

“*toward but the Son The throne of you the God into the age...*”

- It-TDĠ taqra, “*Imma dwar l-Iben: “Alla hu t-tron tiegħek għal dej-jem ta’ dejjem...”*”

Mistoqsija: Għaliex id-differenza? Liema verżjoni hija l-korretta, il-Grieg jew il-Malti?

- Imma haġa tal-iskantament hija, li kull fejn hija murija d-Divinità ta’ Sidna Ġesù Kristu, dak il-vers jew versi ġew imbabsa!
- Imma ħalli, għal darb’oħra, naraw dwar dan il-vers ukoll xi jghidu diversi verżjonijiet oħra.

Hebrews 1:8:

NASB: “But of the Son He says, “YOUR THRONE, O GOD, IS FOREVER AND EVER, AND THE RIGHTEOUS SCEPTER IS THE SCEPTER OF HIS KINGDOM.” ([NASB ©1995](#))

GWT: “But God said about his Son, “Your throne, O God, is forever and ever. The scepter in your kingdom is a scepter for justice.” ([GOD'S WORD®](#))

KJV: “But unto the Son he saith, Thy throne, O God, is for ever and ever: a sceptre of righteousness is the sceptre of thy kingdom.”

ASV: “but of the Son he saith, Thy throne, O God, is for ever and ever; And the sceptre of uprightness is the sceptre of thy kingdom.”

BBE: “But of the Son he says, Your seat of power, O God, is for ever and ever; and the rod of your kingdom is a rod of righteousness.”

DBY: “but as to the Son, Thy throne, O God, is to the age of the age, and a sceptre of uprightness is the sceptre of thy kingdom.”

WEY: “But of His Son, He says, “Thy throne, O God, is for ever and for ever, and the sceptre of Thy Kingdom is a sceptre of absolute justice.”

WBS: “But to the Son, he saith, Thy throne, O God, is for ever and ever: a scepter of righteousness is the scepter of thy kingdom.”

WEB: “But of the Son he says, “Your throne, O God, is forever and ever. The scepter of uprightness is the scepter of your Kingdom.”

YLT: “and unto the Son: ‘Thy throne, O God, is to the age of the age; a sceptre of righteousness is the sceptre of thy reign;”

Wiehed irid ikun tassew aghma biex ma jarax il-qerq li jaqra fit-Traduzzjoni tad-dinja l-Ġdida! Kristu huwa ndirizzat bhala “Alla.”

49. **Lhud 9:27**

- Il-Grieg jaqra,

και καθ οσον αποκειται τοις ανθρωποις **απαξ αποθανειν** μετ
α δε τουτο κρισις

*“And according to how much it is lying off to the men **once to die**, after but this judgment,”*

- In-NWT taqra: “*And as it is reserved for men **to die once for all time** but after this a judgement,*”

- It-TDĠ taqra: “*U bħalma hu merfugh li l-bnedmin imutu **darba biss**, imma wara dan isir il-ġudizzju*” (enfasi dejjem tieghi).

Mistoqsija: Min ta l-awtorità lit-tradutturi tan-NWT biex iżidu l-kliem “for all time”?

- X’kienet ir-raġuni li t-tradutturi Maltin ma ttraduċewx dan il-kliem ukoll, jiġifieri, “**għaż-żmien kollu,**” imma hallewh barra?
- Liema verżjoni hija t-tajba għax-Xhieda ta’ Ġehova, tal-Ingliz (NWT) jew tal-Malti (TDĠ)?
- Ara ma jkunx hemm xi hadd li jipprova jgħid li ma hemm l-ebda differenza fihom!

50. **Lhud 12:9,**

- Il-Grieg jaqra:
..... ου πολυ μαλλον υποταγησομεθα τω πατρι των πνευματω
ν και ζησομεν
“...not much rather shall we be subjected to the Father of the
spirits and shall we live?”
- In-NWT taqra: “...*Shall we not much more subject ourselves to the
Father of **our spiritual life** and live?*”
- It-TDĠ taqra: “... *M’għandniex għalhekk iktar u iktar
nissottomettu ruġna lejn il-Missier tal-**hajja spiritwali tagħna** u
nghixu?*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Jistghu t-tradutturi tax-Xhieda ta’ Ġehova jgħidulna min tahom l-awtorità biex ibiddu l-kliem “**Il-Missier tal-ispirti**” u jagħmluh “**il-Missier tal-hajja spiritwali tagħna**”?

- L-istess kif għamli fl-ewwel Korintin 14, hawn huma jippruvaw biex joskuraw ir-realtà distinta tal-ispirti tal-bnedmin billi jbidduhom b’nom aktar astratt.
- L-istess tbabis jinsab f’vers 23, “...*lejn il-hajjiet spiritwali tal-**gusti...***” minflok “...*lejn l-ispirti tal-**gusti...***”
- Fejn hu r-rispett lejn l-intelligenza, għallinqas tal-membri tagħhom?

51. **1 Pietru 1:11,**

- Il-Grieg jaqra:
εραυνωντες εις τινα η ποιον καιρον εδηλου το εν αυτοις **πνε
υμα χριστου** προμαρτυρομενον τα εις χριστον παθηματα
και τας μετα ταυτα δοξας
“searching into what or what sort of appointed time was making
evident **the in them spirit of Christ witnessing beforehand
about the into Christ** suffering and the after these glories;”

- In-NWT taqra,
 “*They kept on investigating what particular season or what sort of [season] the spirit in them was indicating concerning Christ when it was bearing witness beforehand about the sufferings for Christ and about the glories to follow these.*”
- It-TDĠ taqra: “*Huma baqghu jistharrġu liema żmien partikulari jew liema xorta ta’ żmien **l-ispirtu li kellhom fihom kien qed jindika** dwar Kristu meta xehed minn qabel...*” (enfasi dejjem tiegħi).

Mistoqsija: Għaliex it-tradutturi tax-Xhieda ta’ Ġehova biddlu l-kliem “*l-ispirtu ta’ Kristu li kien fihom jixhed*” għal “*l-ispirtu li kellhom fihom kien qed jindika dwar Kristu*”?

- Hawn għandna eżempju iehor tal-preżenza sopraturali ta’ Ġesù fil-hajja ta’ Kristjan hija mċajpra mill-ġdid peremzz ta’ din ir-revizjoni billi l-veduta tad-dottrina tax-Xhieda ta’ Ġehova tipprezentah bħala aktar illimitat.
- L-istess bħal dan l-eżempju, insibu fl’Ewwel Pietru 3:18-19.

Għaliex minflok il-kelma Skritturali “jixhdilhom” (*promarturomai*, προμαρτυρομαι) huma poġġew il-kelma “jindika” (kelma li ma ssibha mkien fil-Bibbja)? Lest int li taċċetta abbuż bħal f’dan mal-Kelma ta’ Alla u tkun parti minnu?

52. 2 Pietru 3:10,

- Il-Grieg jaqra:
 ηξει δε ημερα κυριου ως κλεπτης εν η οι ουρανοι ροιζηδον π
 αρελευσονται στοιχεια δε καυσουμενα λυθησεται και γη
 και τα εν αυτη εργα ευρεθησεται
 “will come but day of **Lord** as thief, in which the heavens with hissing noise will go beside, elements but being intensely hot will be (burned up) loosed, and earth and the in it works will be found.”
- In-NWT taqra:
 “*Yet **Jehovah's** day will come as a thief, in which the heavens will pass away with a hissing noise, but the elements being intensely hot will be dissolved, and earth and the works in it will be **discovered**.*”
- It-TDĠ taqra,

“Izda l-jum ta’ Ġehova jiġi bhal halliel, u f’dan il-jum is-smewwiet jgħibu b’hoos kibr, u l-elementi tant ikunu jikwu li jdubu, u l-art u x-xogħlijiet li fiha jinkixfu.”

Għadek tiftakar x’intqal fid-DAHLA? Jintqal: “...It-tradutturi ta’ dan ix-xogħol, li jhobbu lill-Awtur Divin tal-Iskrittura Mqaddsa, iħossu li għandhom responsabbiltà speċjali Lejh li jgħaddu l-ħsibijiet u d-dikjarazzjonijiet tiegħu eżatt kemm jista’ jkun. It-talba tagħna hi li din it-traduzzjoni tkun ta’ valur kbir għal qarrejja sinċieri li jisti-nkaw biex “jaslu għall-għarfien eżatt dwar il-verità.” (Enfasi tiegħi.)

Jintqal ukoll li “t-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida tittratta t-test Grieg fedelment kemm jista’ jkun...”

“Eżatt kemm jista’ jkun”? “Fedelment kemm jista’ jkun”? Tahseb int li minn dan kollu li rajna dan il-kliem hu tassew? Halli naraw dwar dan il-vers mit-tieni Pietru 3:10.

Il-kelma Griega tradotta “Mulej” hija *kurios*, li tfisser mexxej suprem fl-awtorità. Billi x-Xhieda ta’ Ġehova jemmnu bil-qawwa li l-isem (ta’ Alla) tal-mexxej suprem huwa biss Ġehova, minflok ma ttraduċew il-kelma mogħtija fil-Grieg, huma issostitwixxew l-isem tal-wieħed li huma emmnu li għalih hemm ir-riferenza.

Madankollu, in-New World Transaltion u t-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida mhumiex konsistenti fit-traduzzjoni tagħhom ta’ *kurios*.

Per eżempju, f’Filippin 2:10-11,

- NWT taqra,
“¹⁰so that in the name of Jesus every knee should bend of those in heaven and those on earth and those under the ground, ¹¹and every tongue should open acknowledge that Jesus Christ is Lord to the glory of God the Father.”
- TDĠ taqra,
“¹⁰sabiex f’isem Ġesù tintlew kull irkoppa fis-sema, fuq l-art, u taht l-art, ¹¹u kull ilsien jistqarr quddiem kulhadd li Ġesù Kristu hu Mulej għall-glorja t’Alla l-Missier.”

Ir-raġuni għal l-inkonsistenza hija ovvja. Ix-Xhieda ta’ Ġehova ma jaċċettawx lil Ġesù Kristu bhala Alla. Imma li kieku huma jkunu konsistenti fit-traduzzjonijiet tagħhom, huma kienu jikkontradixxu d-dottrina tagħhom stess. Huma jippreferu li ma jkunux konsistenti u jqarrqu bis-segwaċi tagħhom milli jkunu, kif jintqal fid-DAHLA, “eżatt kemm jista’ jkun” u “fedelment kemm jista’ jkun”?

Halli nkomplu dwar dan il-vers. Il-kelma Griega tradotta “mahruqa” hija *katakaio*, (καυσομενα) li tfisser li taħraq sa l-art jew tikkonsma għal kollox. Billi x-Xhieda ta’ Ġehova ma jemmnu lid-dinja tkun meqruda, huma bidlu “mahruqa” ma’ “jinkixfu” (“discovered”) biex tappoġġja t-twemmin tagħhom lid-dinja tkun magħmul mill-ġdid fit-tmiem. Me hemm ebda ġustifikazzjoni testwali għal din is-sostituzzjoni. Fil-fatt, f’versi oħra fejn din l-istess kelma Griega hija wżata, in-New World Translation u t-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida jittraduċuha bhala “burned up” u “jahraqha”:

- NWT taqra,
“...but the chaff he will **burn up** (κατακαυσει) with fire that cannot be put out.”
- TDĠ taqra,
“...inma l-karfa **jahraqha** (κατακαυσει) b’nar li ma jistax jintefa.”

U wkoll F’Rivelazzjoni 8:7:

- NWT taqra,
“... a third of the earth was **burned up**, (κατακαη) and a third of the trees was **burned up**, (κατακαη) and all the green vegetation was **burned up** (κατακαη).”
- TDĠ taqra,
“...u terz mill-art **inharaq** (κατεκαη) u terz mis-siġar **inharaq** (κατεκαη), u l-ħaxix aħdar kollu **nħaraq** (κατεκαη).”

Dawn iż-żewġ traduzzjonijiet (NWT, TDĠ) biss huma inkonsistenti fis-suppost traduzzjoni ta’ *katakaio*.

53. 1 Ġwanni 4:1-6,

- Il-Grieg jaqra:
¹αγαπητοι μη παντι πνευματι πιστευετε αλλα δοκιμαζετε τα πνευματα ει εκ του θεου εστιν οτι πολλοι ψευδοπροφηται εξεληλυθασιν εις τον κοσμον ²εν τουτω γινωσκετε το πνευμα το υ θεου παν πνευμα ο ομολογει ιησουν χριστον εν σαρκι εληλυθοτα εκ του θεου εστιν ³και παν πνευμα ο μη ομολογει τον ιησουν εκ του θεου ουκ εστιν και τουτο εστιν το του αντιχριστου ο ακηκοατε οτι ερχεται και νυν εν τω κοσμω εστιν ηδη ⁴υμεις εκ του θεου εστε τεκνια και νενικηκατε αυτους οτι με ιζων εστιν ο εν υμιν η ο εν τω κοσμω ⁵αυτοι εκ του κοσμου ε

ισιν δια τουτο εκ του κοσμου λαλουσιν και ο κοσμος αυτων ακουει ⁶ημεις εκ του θεου εσμεν ο γινωσκων τον θεον ακουει ημων ος ουκ εστιν εκ του θεου ουκ ακουει ημων εκ τουτου γινωσκομεν το πνευμα της αληθειας και το πνευμα της πλανης

*“¹Loved not to every **spirit** be you believing, but be you proving the **spirits** if out of the God it is, because many false prophets have gone forth into the world. ²In this you are knowing the **spirit** of the God; every **spirit** which is confessing Jesus Christ in flesh having come out of the God it is, ³and every **spirit** which not is confessing the Jesus out of the God not he is; and this is the of the antichrist, which you have heard that it is coming, and now in the world it is already. ⁴You out of the God you are, little children, and you have conquered them, becaue greater is the in you than the in the world; ⁵they out of the world they are; though this out of the world they are speaking and the world of them is hearing. ⁶We out of the God we are; the knowing the God is hearing of us, who not is out of the God not is hearing of us. Out of this we are knowing the **spirit** of the truth and the **spirit** of the error.”* (Enfasi dejjem tieghi.)

Mistoqsija: Għal darb’ oħra, min ta l-awtorità lit-tradutturi tan-NWT biex kull fejn hemm il-kelma “spirtu” (“spirit”) ipogġu l-kliem “*inspired expression*”?

- It-tradutturi Maltin, tat-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida, minflok ma mxew fuq il-Grieg, kif huma qalu fid-DAHLA, jiġifieri, u nikkwota eżatt: “*It-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida tal-Iskrittura* dehret għall-ewwel darba bl-Ingliż fl-1950. Hi bbażata prinċipalment fuq it-test Grieg famuż ta’ Westcott u Hort, li jaqbel ma’ l-iktar manuskritti Griegi antiki. *It-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida* tittraduċi t-test Grieg fedelment kemm jista’ jkun. Din il-verżjoni bil-Malti hi bbażata fuq l-edizzjoni bl-Ingliż, u tipprova żżomm din l-istess fedeltà,” għal kuntrarju hadu l-awtorità f’idejhom u kitbu dak li riedu huma!
- Il-Grieg kollu li jiena kkwotajt huwa meħud **mit-test Grieg famuż ta’ Westcott u Hort**, biex żgur ma jkunx hemm xi hadd u jipprova jinganna lil xi hadd billi jgħid li dak il-Grieg mhux oriġinali!
- Issa ħalli naraw jekk dak li ntqal dwar il-fedeltà jekk hux minnu jew le f’ dawn il-versi wkoll.
- It-TDĠ taqra hekk: “¹*Maħbubin, temmnux kull **espressjoni mnebbħa**, imma għarblu l-**espressjonijiet imnebbħin** biex taraw jekk joriginawx minn Alla, għax dehru ħafna profeti foloz fid-dinja.*

²Minn dan issiru tafu liema hi ***l-espressjoni mnebbha*** nubb Alla: Kull ***espressjoni mnebbha*** tistqarr li Ġesù Kristu gie bhala bniedem toriġina minn Alla. ³Imma kull ***espressjoni mnebbha*** li ma tistqarrx lil Ġesù ma toriġinax minn Alla. Iktar minn hekk, din hi ***l-espressjoni mnebbha*** tal-antikrist, li intom smajtu li kienet ġejja u li issa diga qieghda fid-dinja. ⁴Uliedi ċkejknin, intom toriġinaw minn Alla u rbahtu lil dawn in-nies, għax dak li hu ***f'unjoni*** magħkom hu akbar minn dak li hu ***f'unjoni*** mad-dinja. ⁵Huma joriġinaw mid-dinja; huwa għalhekk li jtkellmu dak li ġej mid-dinja u d-dinja tismagħhom. ⁶Ahna noriġinaw minn Alla. Min isir jaf dwar Alla jismgħana; min ma joriġinax minn Alla ma jismagħniex. B'dan il-mod nagħrfu ***l-espressjoni mnebbha*** tal-verità u ***l-espressjoni mnebbha*** tal-izball.” (Enfasi tiegħi.)

Mistoqsija: La l-kliem “***l-espressjoni mnebbha***” u “***f'unjoni***” mhux fl-original, fil-Grieg, għaliex gew miżjuda fit-test? Min tal-awtorità lit-tradutturi biex jagħmlu dan?

54. Ġuda 19,

- Il-Grieg jaqra:

ουτοι εισιν οι αποδιοριζοντες ψυχικοι πνευμα μη εχοντες
 “*These are the (ones) making separations, soulical, spirit not having.*”

- It-TDĠ taqra: “*Dawn huma nies li jgħibu firdiet, għandhom mill-annimali, u m'għandhomx spiritwalità.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: Possibbli, it-tradutturi Maltin (u l-Ingliżi) ma kinux jafu li l-kelma “***spirit***” fil-Malti hija “***spirtu***” u mhux “***spiritwalità***”? Veru huma għamlu traduzzjoni mill-verżjoni New World Translation fejn il-qerq jinsab, imma dawn kumentanti li jkunu mqarrqin u li jqarrqu lil haddiehor?

- Li kieku tassew huma riedu li, kif qalu fid-DAHLA, “jaslu għall-għarfien ***ezatt*** dwar il-verità” ma kinux jafu li kelma “***spirtu***” (*pneuma*, πνευμα) hija differenti mill-kelma “***spiritwalità***” (*pneumatikos*, πνευματικως)?
- Nistgħu ahna nafdaw organizzazzjoni bhal din?

55. Rivelazzjoni 3:14,

- Il-Grieg jaqra:

και τω αγγελω της εν λαοδικεια εκκλησιας γραψον ταδε λεγε
 ι ο αμην ο μαρτυς ο πιστος και ο αληθινος η αρχη της κτισε

ως του θεου

“...the beginning of the creation of the God.”

- It-traduzzjoni TDĠ taqra: “...*il-bidu tal-holqien li għamel Alla.*”
Mistoqsija: Għal darb’ohra, possibbli lit-tradutturi Maltin ma kinux jafu li l-kelma “of” bil-Malti hija “ta” jew kienu jafu u ma thallewx ipogguha f’dak il-vers u minflok poggew “għamel”!
- Il-kelma Griega għal “ta” hija *arche* u li turi li Kristu hu minn dejjem, imma l-kelma Griega għal “għamel” hija *ginomai* li turi xi haġa magħmula u mhux li hija minn dejjem.
- Imma mhux hekk biss, lanqas mat-tradutturi tal-Malti ma poggew il-kelma li tinsab fit-traduzzjoni Ingliza in-New World Translation fejn insibu l-kelma “by” (Grieg *hupo*) minflok “of” (*arche*).
- Imma l-membri tax-Xhieda ta’ Ġehova ma jindunawx li qeghdin jigu mqarrqin b’dan il-bdil? X’inh i r-raġuni li sar dan il-bdil? Ir-raġuni hija biss biex titneħħa d-Divintà ta’ Kristu u jnizzluh fil-kategorija ta’ kreatura, jigifieri, li juruh bhala li hu maħluq!
- Imma halli ahna nhallu lit-tradutturi nfushom juruna dan, jigifieri, li fi Skrittura ohra, fejn insibu l-istess kelma fil-Grieg li nsibu f’Rivelazzjoni 4:14, “ta” din ma bidluhiex imma hallew il-kelma t-tajba.

Galatin 3:17,

- Il-Grieg jaqra:
... προκεκυρωμενην υπο του θεου... (enfasi tiegħi).
“...having been made valid before by the God...”
- Fit-TDĠ naqraw: “...*Rigward il-patt li minn qabel kien magħmul validu minn Alla,*...” (In-NWT hawn ukoll għandha “by God.”

Għaliex ma saret l-ebda bidla hawn u thalliet il-kelma “minn”(“by”)? X’konsistenza hux! Jew ahjar, X’QERQ!!

Galatin 3:21,

- Il-Grieg jaqra:
... επαγγελιων του θεου ... (enfasi tiegħi).
“...the promissess of the God?...”
- The NWT jaqra: “...the promissess of God?...”
- Il-Malti (TDĠ) jaqra: “...*kontra l-wegħda t’Alla?*...”
- Hawn it-tradutturi kemm tal-Ingliz u kemm tal-Malti ma għamlu ebda bidliet fejn insibu l-istess kelma, kemm fil-Grieg kif ukoll fl-Ingliz u fil-Malti.

- Imma, ara f'Rivelazzjoni 3:14, ghaliex dan il-vers jitkellem dwar Kristu, saret il-bidla biex min jarqah ma jifhmux bhala li Kristu ma kienx mahluq imma bhala li Hu kien mahluq billi saret il-bidla mill-kelma "ta'" għall-kelma "ghamel" fil-Malti u mill-kelma "of" għall-kelma "by" bl-Ingliż.
- Tat-Torri tal-Għassa jridu jpoġġu lill-Mulej tagħna Ġesù Kristu fl-istess livell tal-mahluqin, ipoġġuh bhala "kreatura" u mhux Alla!
- Jekk dan mhuwiex qerq sfacċat, allura x'inhu?

56. Rivelazzjoni 3:14, (ikompli)

- Il-Grieg jaqra:

και τω αγγελω της εν λαοδικεια εκκλησιας γραψον ταδε λεγει ο αμην ο μαρτυς ο πιστος και ο αληθινος η αρχη της κτισεως του θεου

"And to the angel of the in Laodicea of ecclesia write The-but (things) is saying the Amen, the witness the faithful and the true, the beginning of the creation of the God"

- In-NWT taqra,

"And to the angel of the congregation in Laodice'a wirte: These are the things that the Amen says, the faithful and true wirness, the beginning of the creation by God."

- It-TDĠ taqra,

"U lill-anglu tal-kongregazzjoni f'Laodicija iktiblu: Dan jghid l-Amen, ix-xhud leali* u veru, il-bidu tal-holqien li ghamel Alla."

Hawn naraw kemm tat-Torri tal-Għassa lil Sidna Ġesù Kristu jridu jnezzuh minn kollox!

Jekk fil-Grieg ghandna l-prepozizzjoni "ta'" ("of") ghaliex huma biddluha u poġġew "minn" ("by").

Għaliex f'Galatin 3:17 u 21 (u 1 Korintin 2:11, 12) din il-bidla ma saritx fejn insibu kemm "ta'" ("of") u kemm "minn" ("by")? Kemm il-Grieg kif ukoll in-NWT baqghu l-istess. Mela ghaliex f'Rivelazzjoni 3:14 saret il-bidla?

Il-prepozizzjonijiet mibdula bi skop juru li Ġesù Kristu hu mahluq imma l-original juri li mhuwiex, li huwa etern!

U xi nghidu għat-tradutturi Maltin? Ma kinux jafu jagħmlu traduzzjoni tajba tal-prepozizzjoni Ngliza "by," jigifieri, "minn"?

Jew forsi kienu jafu dwar il-prepozizzjoni t-tajba, jìgifieri, “ta” u ppruvaw ibenġluha billi poġġew “*li għamel*”? Din la taqbel mal-Grieg u lanqas man-NWT!

U xi nghidu dwar il-kelma “leali”? La t-tradutturi Maltin kienu jafu li l-kelma originali hija “fidil” (ara nota taht fit-TDĠ li tghid: “**Ri 3:14*** Letterlament, “fidil.”) għaliex ma poġġewx il-kelma t-tajba u poġġew kelma li lanqas hija kelma tat-Testment il-Ġdid?

Possibbli li illum, is-seklu 21, għad hawn nies li jinqabdu f’dan l-ingann kollu u qisu ma ġara xejn?

Tat-Torri tal-Għassa tassew jemmnu li Kristu hu etern għaliex kieku ma kinux jagħmlu dan il-bdil kollu fejn jidhol HU!

Mhijiex din prova bizzejjed mogħtija minn tat-Torri tal-Għassa stess għad-Divintà ta’ Kristu

57. Rivelazzjoni 5:10,

- Il-Grieg jaqra:

και εποιησας αυτους τω θεω ημων βασιλειαν και ιερεις και βασιλευουσιν επι της γης

“*And you made them to the God of us kingdom and priests, and they are reigning upon the earth.*”

- It-TDĠ taqra: “*u għamilthom saltna u qassisin għal Alla tagħna, u se jsaltnu għal fuq l-art.*” (Enfasi dejjem tiegħi.)

Mistoqsija: It-tradutturi Maltin, għamlu tassew dak li ntqal fid-Dahla, jìgifieri, lit-*Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida* tittraduċi t-test Grieg fedelment kemm jista’ jkun...”? Żgur li LE!

- Għaliex id-differenza f’dan il-vers bejn dak li naqraw fit-test Grieg u dan Malti? Fejn hi l-fedeltà? Saret it-traduzzjoni għall-Malti mit-test Grieg jew mit-Test Ingliż, in-NWT?
- It-test Grieg ighid: “*and **they are reigning** upon the earth.*”
- It-test Malti jghid: “*u **se jsaltnu** għal fuq l-art.*”
- Hija din traduzzjoni tajba jew le? Jew huma “**qeghdin isaltnu**” (temp preżent) skond it-test Grieg jew “**se jsaltnu**” (temp futur). Liema test huwa t-tajjeb? It-Tnejn żgur li ma jistgħux ikunu tajbin. Wiehed minnhom għandu jkun żbaljat!
- Nittama li ma jkunx hemm xi hadd u jghidilna lit-test il-Malti huwa t-tajjeb!!
- Dan huwa eżempju iehor ċar hafna li tat-Torri tal-Għassa minflok ma jagħmlu t-tagħlim tagħhom jaqbel mal-Bibbja Mqaddsa huma

jippruvaw jaghmlu l-Bibbja Mqaddsa taqbel mat-tagħlim falz tagħhom! Kif jista' xi hadd jafda qerq bħal dan?

58. Luqa 19:15,

- Grieg jaqra:

¹⁵καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἱς δέδωκε τὸ ἀργύριον ἵνα γνοῖ τι διεπραγματεύσαντο

*“And it occurred in the to come back him having **received the kingdom** and he said to be sounded to him the slaves these to whom he had given the silver (money) in order that he might know what they gained by trading.”*

- It-TDĠ taqra: *“U meta ġie lura, wara li **kiseb il-poter bhala sultan**, ordna li jissiejħu quddiemu l-ilsiera li lilhom kien ta l-flus tal-fidda, sabiex ikun jaf x’kienu qalghu bin-negozju li kienu għamlu.”*

Mistoqsija: Għalfejn il-bidla minn *“irċieva s-saltna”* (*received the kingdom*) għal *“kiseb il-poter bhala sultan”* li fl-Ingliż tinqara: *“gained the power as a king”*?

- Qerq! Dan għaliex tat-Torri tal-Għassa jgħallmu t-tagħlim falz lis-saltna għad trid tiġi fil-futur.
- Imma tajjeb lis-segwaċi tagħhom jaqraw **Efesin 5:6!**

59. Jintqal lilna meta aħna nsemmu l-kelma “Trinità” li dik il-kelma ma ssibiex fil-Bibbja. Dan hu minnu. Imma aħna l-kelma “Trinità” lanqas ma żidnieha fil-Bibbja biex inwasslu t-tagħlim tagħna ta’ Tliet Persuni f’Alla Wiehed! (Matthew 28:19; Ġwanni 14:16-17; 2 Korintin 13:14). Aħna nużaw dik il-kelma sempliciment biex nuru li hemm tlieta bl-istess mod kif hemm “trinità” f’bajda, jiġifieri, il-qoxra, l-isfar tagħha, u l-abjad tagħha. L-istess kif hemm “trinità” fiż-żmien, jiġifieri, il-passat, il-prezent, u l-futur. Ukoll, il-bniedem huwa “trinità,” ġisem, spirtu u ruħ. (1 Tessalonikin 5:23; Lhud 4:12). Imma aħna xorta l-kelma “Trinità” ma żidnieha fil-Bibbja! Imma xi ngħidu dwar tat-Torri tal-Għassa tax-Xhieda ta’ Ġehova? Żiedu huma kliem fil-Bibbja tagħhom biex iwasslu t-tagħlim żbaljat tagħhom? Taħt sejjer nuri xi kliem milli huma żiedu fil-Bibbja tagħhom, jiġifieri, fin-New World Translation u fit-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida tal-Iskrittura Griega Kristjana.

Kliem miżjud fil-Bibbja mit-Torri tal-Għassa u li ma ssibux fl-original:

- **Annihilated** – Luqa 9:54; Galatin 5:15, NWT
- **Attitudni** – Filippin 2:5
- **Espressjoni** – 1 Ġwanni 4:1-6
- **Ġeħova** – f'237 post fit-Testment il-Ġdid biss,
- **Jindika** – 1 Pietru 1:11
- **Leali** – Rivelazzjoni 3:14; 15:4; 16:5
- **Mentali** – Filippin 2:5
- **Nurih rispettt, miel quddiemu (obeisance)** – Matthew 2:8. Il-kliem “miel quddiemu” nsibuh f'Matthew 8:2, 8; 9:18; 14:33; 15:25; 20:20; 28:9, 17; Mark 5:6; 15:19; Luqa 24:52; Ġwanni 9:38; Lhud 1:6.
- **Pożizzjoni** – Ġwanni 1:18, fin-NWT
- **Relazzjoni (Relationship)** – Kolossin 2:11, 12 (fil-Malti nsibu “imseħbin”)
- **Rrikonoxxa** – Rumani 8:29
- **Sistema (system)** – Salmi 17:14; 49:1; Matthew 13:39; 24:3; 28:30; Mark 10:30; Luqa 18:30; 1 Korintin 2:8; 2 Korintin 4:4; 1 Timotju 6:17; eċċ.
- **Tirealizzaw** – Kolossin 2:1
- **Tirrappreżenta** – 1 Korintin 10:4
- **Unjoni** – Ġwanni 6: 56; 14:20; Rumani 8:1, 2, 10; 12:5; 2 Korintin 5:17; Galatin 3:28; Efesin 2:10, 13, 15, 21, 22; 3:6; Kolossin 1:27; 2:6, 11; 3:3; 1 Tessalonikin 4:16; 5:18; 1 Ġwanni 3:24; 4:4; 5:20.

KLIEM U FRAŻIJET UŻATI MIX-XHIEDA TA' ĠEĤOVA LI MA SSIBHOMX FIL-BIBBJA

(1) “Paradise Earth”, (2) “Theocracy,” (3) “Theocratic,” (4) “Millennium,” (5) “New world order,” (6) “Governing Body,” (7) “Branch Committee,” (8) “Service Committee,” (9) “District Overseers,” (10) “Circuit Overseers,” (11) “Presiding Overseer,” (12) “Literature Servants,” (13) “Pioneers,” (14) “Auxillary Pioneers,” (15) “Special Pioneers,” (16) “Publisher,” (17) “Circuit Assemblies,” (18) “District Conventions,” (19) “Field Ministry,” (20) “Kingdom Hall,” (21) “Jehovah's Witnesses,” (22) “Channel of Communication”.

Mela, ahseb ftit int issa, mela ahna, ghaliex nghidu l-kelma “Trinità” qeghdin inżidu mal-Bibbja, fejn din il-kelma fil-Bibbja li nużaw ahna ma ssibix miżjuda minna, imma tat-Torri tal-Ghassa, billi huma ziedu aktar minn 36 kelma li ma jinsabux Bibbja Griega, dan qisu ma ġara xejn! U mhux dan biss! Ara li ġej:

PRATTIKA TAX-XHIEDA TA’ ĠEHOVA LI MA SSIBIX FIL-BIBBJA

Il-Prattika tat-Torri tal-Ghassa tal-Magħmudija

Il-prattika tat-Torri tal-Ghassa tal-magħmudija għandha hafna aspetti li din ma tistax issibha fil-Bibbja. Dawn huma kif ġej:

1. Qabel il-magħmudija, wiehed għandu jwieġeb aktar minn 80-il mistoqsija għas-sodisfazzjon tal-anzjani tal-Kingdom Hall lokali. (Ara l-l-tieb tat-Torri tal-Ghassa: *Organized to Accomplish Our Ministry* fuq wara tal-ktieb.
2. Il-magħmudija qatt ma tkun mghaġġla. ġeneralment, perjodu sinifikanti ta’ żmien iġġaddi fejn, fl-intervall, il-kandidat probabbli iġġaddi minn ammont xieraq ta’ letteratura tat-Torri tal-Ghassa.

F’kuntrast għal dan, meta wiehed jaqra r-rakkont tal-Knisja tal-bidu fil-ktieb ta’ Alla, ahna nsibu li mhux biss emmiena kellhom iġġaddu minn “studji ta’ ktieb” u jwieġbu serje ta’ mistoqsijiet quddiem l-anzjani, imma huma kienu spiss mghammdin fl-istess waqt u hin li huma emmnu f’Ġesù. Eżmpji:

Atti 2:41 – “*Għalhekk, dawk li laqghu l-kelma tieghu mill-qalb tghammdu, u dak inhar żdiedu madwar tlett elef ruh.*”

Atti 8:12 – “*Imma meta lil Filippu, li kien qed ixandar l-ahbar tajba dwar is-saltna t’Alla u dwar l-isem ta’ Ġesù Kristu, tghammdu, kemm irġiel u kemm nisa.*”

Atti 8:36-38 – “*Issa huma u għaddejjin mit-triq, waslu f’post fejn kien hemm l-ilma; x’qed iżommni milli nitghammed?*”—**Minnufih** ordna li jwaqqfu l-karru, u t-tnejn niżlu fl-ilma, kemm Filippu u kemm l-ewnuku; **u ghammdu.**”

Fejn huma mistoqsijiet li Filippu staqsa lil l-ewnuku?

Atti 9:18 – “*U minnufih waqa’ bħalqsur minn ghajnejh, u reġa’ ħa d-dawl; u qam u tghammed.*”

Atti 10:47 – “*Jista’ xi hadd iċahhad lil dawn milli jitghammedu bl-ilma la rċivew l-ispirtu qaddis saħansitra bħalna?*”

Atti 16:33 – “U hadhom mieghu f’dik is-siegħa tal-lejl u haslilhom il-feriti; imbagħad hu u niesu ta’ daru kollha **tghammedu bla dewmien.**” (Dawn kollha mit-TDĠ).

Kemm hu differenti t-tagħlim tal-Kelma ta’ Alla minn dak tal-bnedmin!

3. Tkun mghammed “f’*Organizzazzjoni*” pjuttost milli fil-*Missier fl-Iben u fl-Ispirtu s-Santu*, kif ikkmanda Ġesù (Matthew 28:19.) Kemm-il darba jiena nistqasi lil xi membru tax-Xhieda ta’ Ġehova f’isem min int mghammed?, it-twegħiba tkun, “F’isem Ġehova.” U kif jiena nitolbu biex jurini mill-Bibbja tiegħu fejn issib dan il-kmand huwa jew huma jibqa’ kwiet. Imma l-problema l-kbira hawn hija li meta jiena nurihom il-kmand ċar tal-Muej tagħna Sidna Ġesù Kristu f’Matthew 28:19 biex jitghammedu fl’isem tal-Missier u tal-Iben u tal-Ispirtu s-Santu, huma jieqfu u ma jkomplux aktar bid-diskussjoni. Imma tajjeb hawn li huma jaqraw Atti 4:19 u 5:29. Lesti aktar li jobdu lill-bnedmin milli lil Alla!

Imma l-aktar waħda ta’ skantament hija mistoqsija li jagħmluhom qabel ma jidhlu fil-magħmudija fejn jistqasuhom il-mistoqsijiet li ġejjin:

- (1) Fuq il-bażi tas-sagrificċju ta’ Kristu, indimt int minn dnubietek u ddedikajt lilek innifsek għal Ġehova biex tagħmel ir-rieda tiegħu?
- (2) Tifhem int lid-dedikazzjoni u l-magħmudija tiegħek jidentifikawk bhala wiehed mix-Xhieda ta’ Ġehova f’assocjazzjoni ma’ l-organizzazzjoni mmexxija mill-isprtu ta’ Alla? (*The Watchtower, April 1st 2006, paġni 21-25*)

Huwa inkredibbli (u tal-biżà) li formula bħal din tista’ tkun ipproklamata meta wiehed jikkonsidra l-kliem ta’ Ġesù biex tghammed fl-Isem tal-Missier u tal-Iben u tal-Ispirtu s-Santu f’Matthew 28:19 u li sfacċatament tmur kontriha.

Wiehed jista’ biss jassumi li parti ta’ dan ir-rifjut li timxi u ssegwi l-kliem ta’ Ġesù hija:

1. Ghaliex il-formula Missier, Iben, u Spirit s-Santu sempliċiment tinstama’ wisq Trinitarja għat-Torri tal-Għassa biex isegwiha.
2. Il-formula tat-Torri tal-Għassa bazikament għandha d-dedikazzjoni tax-Xhud ta’ Ġehova għal *Organizzazzjoni* pjuttost milli għal Alla waħdu.

Affarijiet oħra li mhumies Skritturali huma:

1. L-Irregistar tal-Hin Ta' Wiehed Waqt Li Jkun Barra fl-Ghalqa tal-Ministeru (jew "Xoghol minn Bieb għall-Bieb").
2. Tkun Mistenni Li Tagħmel Għallinqas Ghaxar Sieghat Kull Xahar fl-Ghalqa tal-Ministeru.
3. In-Nuqqas Li Jkollhom Baffi (jew għallinqas, skuraġġiment qawwi milli jkollhom il-baffi).
4. Ikunu Mistennija Li Jattendu Hames Laqgħat Kull Ġimgha.
5. Ma Jkunux Jisxtgħu Jattendu Servizz tal-Knisja.

Issa, jista' xi hadd minn dawk li jikkritikaw lilna għaliex ahna nsemmu l-kelma "Trinità" jikkwotawlna **l-ktieb u l-versi** fejn inisbu dawn kollha msemmija fuq, jigifieri, minn paġna 58 sa hawn?

KONKLUŻJONI

Mistoqsija li tikkonkludi: Meta wiehed jirrealizza u jistaqsi lilu nnifsu GĦALIEX it-tradutturi tat-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida ta; L-Iskrittura Griega Kristjana (u tan-NWT Inġliża) għamlu dan il-bdil kollu mill-Grieg original **speċjalment fejn il-Mulej tagħna, Ġesù Kristu u l-Ispirtu s-Santu huma nvoluti** u f'suġġetti oħra fejn dawn ma jaqblux mat-tagħlim tagħhom, bħal, per eżempju, l-infern, l-immortalità tar-ruh, it-tmiem tad-dinja jew zmien, u hafna oħrajn? Hemm wisq aktar x'wiehed jista' jżid ma' dawk li jiena semmejt fuq, kemm fit-Testment il-Qadim kif ukoll fil-Ġdid. Possibbli, dawk kollha li jiena semmejt, kollha huma żbaljati fil-Grieg famuż ta' Westcott u Hort, li skond huma stess, jaqbel ma' l-iktar manuskritti Griegi antiki? Imma, ma jfissirx dan il-bdil kollu li HUMA NFUSHOM (tat-Torri tal-Għassa) JEMMNU FIT-TLIET PERSUNI TAD-DIVINITÀ (u fis-suġġetti l-oħra fejn sar il-bdil)? Jekk ma jemmnux, għaliex bidlu u babsu fejn jissemmej dawk is-suġġetti? Possibbli, l-iżbalji kienu jinsabu **biss** fejn hemm xi suġġett li huma ma jaqblux miegħu, bħal, per eżempju, d-Divinità ta' Kristu u l-Ispirtu s-Santu, l-infern, ir-ruh, it-tmiem tal-art, eċċ.? L-unika twegiba hija, għaliex huma jafu li dak it-tagħlim huwa tassew u huma jridu jqarrqu bil-membri tagħhom u ma jriduhomx li jaraw il-verità!

NOTA:

Ahna dejjem akkuzati minn tax-Xhieda ta' Ġehova li nsemmu l-kelma TRINITÀ u jintqal lilna li dik il-kelma **ma ssibha mkien fil-Bibbja**. Iva, il-kelma TRINITÀ MHIX fil-Bibbja u jekk xi hadd jagħti daqqa t'għajn fil-Bibbja li ahna nużaw dan mhuwiex se jsibha fiha. Imma huwa żgur li se jsib li HEMM TLIET PERSONALITAJIET DISTINTI LI FLIMKIEN HUMA

ALLA LI JISTA' KOLLOX! (Matthew 28:18; Ġwanni 14:16, 17, 25; 16:7-15; 2 Korintin 13:13-14; Qaddis, Qaddis, Qaddis, (Isaija 6:3; Riv. 4:8; 15:4—Għaliex Tlieta?).

Mistoqsija: Il-kelma Trinità mhix fil-Bibbja u hadd **mhu se jsibha** fil-verżjonijiet li nużaw ahna, hadd minna **ma zieda** fil-verżjoni li nużaw ahna! Imma xi nghidu dwar il-kliem li tax-Xhieda ta' Ġehova ŻIEDU FIL-VERŻJONIJIET TAGHHOM U LI MHUMIEX FIL-BIBBJA, bħal “*sistema ta' hwejjeġ*” (system of things) (ara Salmi 17:14; 49:1; Matthew 12:32; 13:39; 24:3; 28:20; Mark 10:30; Luqa 18:30; 2 Korintin 4:4; Galatin 1:4; 1 Timotju 6:17); “*position*,” Ġwanni 1:18, fin-NWT għax fil-Malti din hallew-ha barra; “*relationship*” (ara Kolossin 2:11, 12 NWT); “*unjoni*” (Ġwanni 6: 56; 14:20; Rumani 8:1, 2, 10; 12:5; 2 Korintin 5:17; Galatin 3:28; Efesin 2:10, 13, 15, 21, 22; 3:6; Kolossin 1:27; 2:6, 11; 3:3; 1 Tessalonikin 4:16; 5:18; 1 Ġwanni 3:24; 4:4; 5:20); “*annihilated*” (ara Luqa 9:54; Galatin 5:15, NWT); u l-isem innifsu li huma jużaw, jġigifieri, *Ġehova*, f'237 post fit-Testment il-Ġdid biss, skond huma stess, ara Appendiċi, pp. 413, 418. (madwar 7000 darba fiż-żewġ Testmenti). Jekk hemm xi dubju dwar dan l-isem dwar meta beda jintuża, wiehed għandu jara dak li huma stess jgħidu dwaru billi jaqra fil-verżjoni tal-Bibbja tagħhom imsejha “*The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures*” iproduċuta minn New World Bible Translation Committee – 1969 C.E. – pagna 23).

DAWN KOLLHA MHUMIEX FIT-TEST ORIGINALI TAL-BIBBJA! Iva, ahna nużaw fid-diskussjonijiet tagħna l-kelma TRINITÀ biss biex nuru li hemm TLIET PERSONALITAJIET DISTINTI FID-DIVINITÀ u mhux biex NIBDLU T-TIFSIRA TAT-TEST kif għamlu t-tradutturi taż-żewġ verżjonijiet tax-Xhieda ta' Ġehova, jġigifieri, in-New World Translation (Ingliza) u t-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida (Maltija). L-intenzjoni tagħhom mhijiex biex jispjegaw imma biex IBIDDLU u jingannaw!

Frazi popolari ohra li x-Xhieda ta' Ġehova ihobbu jużaw u li MHIX FIL-BIBBJA hija “Theocratic Ministry School.” Għaliex huma jużawha jekk din MHIX fil-Bibbja?

Jekk inti membru f'dik l-organizzazzjoni u issa qrajt dan kollu, jiena nheggek biex **ikollok il-kuraġġ** li twarrab dak it-tagħlim falz kollu li int aċċettajt forsi minghajr qatt ma kont taf dwar dan il-bdil kollu li kien sar biex iwasslu t-tagħlim falz tagħhom, u imxi skond il-verità tal-Kelma ta' Alla u mhux skond it-tagħlim tat-tradutturi tat-Torri tal-Għassa tal-verżjonijiet li dwarhom ahna rajna l-qerq. (Kolossin 2:8).

F'Matthew 21:23 Ġesù kien mistoqsi mill-qassisin il-kbar u x-xjuħ:

“Int b'liema awtorità qiegħed tagħmel dan kollu? U min tahielek din l-awtorità?”

Ahna lkoll nafu li Ġesù kellu l-awtorità kollha fis-sema u fl-art (Matthew 28:18).

Mistoqsija: Jiena nistqasi lit-tradutturi tat-Traduzzjoni tad-Dinja l-Ġdida:

“Intom, b’liema awtorità qeghdin taghmlu dawn iż-żidiet u tibdiliet kollha fil-Kelma ta’ Alla? U MIN TAKOM DIN L-AWTORITÀ?”

L-Ispirtu s-Santu jghidilna:

“Accertaw ruħkom minn kollox; zommu sod mat-tajjeb. Tbieghdu minn kull xorta ta’ hażen” (1 Tessalonikin 5:21-22; TDĠ; enfasi tiegħi).

Mistoqsija: Jekk dan il-bdil kollu mill-Kelma ta’ Alla mhuwiex xorta ta’ hażen allura jiena ma nafx x’inhu hażen! Alla kkmānda:

“²La żżidu xejn ma’ dak li qiegħed nordnalkom u lanqas tnaqqsu minnu; qisu li tharsu l-ligijiet ta’ Yahweh, Alla tagħkom, bħalma qiegħed naghtihomlkom jien.” (Dewteronomju 4:2).

Mistoqsija: Huwa l-bdil kollu magħmul fl-Iskritturi msemija fuq fi qbil mal-kmand ta’ Alla? Żgur li MHUWIEX!

U xi nghidu dwar l-isem “Ġehova”? Jinstab jew ma jinstabx fit-test originali? Jiena ċert li jekk inti Xhieda ta’ Ġehova, u int tassew sincier li tixtieq tkun taf il-verità, dan jista’ jkun ta’ xokk kbir għalik, sakemm int tassew trid li tkun taf il-verità u ma tridx li thalli lil xi hadd li jqarraq bik (Efesin 5:6).

Le, fit-test originali, kif diġa’ wrejt aktar qabel, l-isem “Ġehova” ma jinstabx. L-uzu tal-isem Ġehova (“Jehovah”) gie minn patri Kattoliku bl-isem ta’ C.E. Raymundus Martini, tal-Ordni Spanjola Dumnikana li huwa uza fil-ktieb tiegħu *Pugeo Fidei* tas-sena 1270. Dan hu kkonfermat mit-Torri tal-Għassa, fejn jekk wieħed jaqra fil-ktieb mahruġ mit-Torri tal-Għassa, li jgħib l-isem ta’ “Aid to Bible Understanding”, minn paġna 884/5, dan isib hekk: The form “Jehova” can be traced to the “Pugeo Fidei” of 1270 C.E. in this copy, it-appears in the fourth line from the bottom. (page 885). U minn paġna 884 jintqal hekk: ...The first recorded use of this form dates from the thirteenth century C.E. Raymundus Martini, a Spanish monk of the Dominican Order, used it in his book *Pugeo Fidei* of 1270. Hebrew scholars generally favor “Yahweh” as the most likely pronunciation....”

Imma forsi xi hadd jistaqsi: “Xi prova għandek li l-isem Ġehova huwa l-pronunzja l-ħażina?”

It-twegiba hija din: Din hija mistoqsija tajba u li nippretendi li għandha tingħata twegiba. Hija wahda importanti għaliex jiena naf illi li nuza l-isem

propriu ta' Alla huwa importanti hafna ghalina lkoll. Per eżempju, kunjomi huwa Ebejer. Xi kultant xi hadd isejjahli Abejer, billi ma jkunx jaf eżatt kunjomi. Imbagħad, meta jsib xi jkun għamel, huwa jiskuża ruħu għaliex ikun ippronunzja hażin il-kunjom tiegħi (għalkemm dak li huwa uża għandu hames ittri minn sitta korretti). Ukoll għalkemm Abejer huwa qrib hafna għal Ebejer, dak mhuwiex kunjomi jew ismi.

Kitba antika Ebrajka ma kellhiex vokali; din użat biss konsonanti. Għalhekk, fil-manuskritti antiki, dak li aħna ffaċċjati miegħu huma erba' konsonanti Ebrajki li aħna nittriansletteraw bħala *YHWH*. Meta dawk li jikkuppjaw il-manuskritti ziedu “punti” tal-vokali għat-test Ebrajk madwar 900 W.K., l-istess vokali magħzula għal *Adonai* (Mulej) kienu mogħtija lil *YHWH*. Kien minn l-ispèling ibridu (kelma b'partijiet minn diversi ittri jew lingwi) (*YHWH* flimkien ma' vokali minn kelma oħra) li Petrus Galatinus, konfessur tal-Papa Ljun X fis-snin 1500-1518, li spiss jintqal li origina l-ispèling Latin tal-kelma li issa tintuża bħala Jehovah (Ġehova). Kif wiehed jiġta' jara, dak li xi whud inqadu bih bħala “Jehovah” għandu l-Y inizjali Ebrajka (jew Yodh) mibdula f'J u l-Ebrajka W (jew Waw) mibdula f'V.

Madankollu, skulari moderni tal-Ebrajk juru għall-verzjonijiet antiki Griegi ta' *YHWH* li huma miktubin bħala *Iabe*, *Iaoue*, *Iaouai* – li kollha kemm huma iwassluna għall-konkluzjoni li dawk l-erba' ittri Ebrajki kienu originarjament ippronunzjati bħala Yahweh pjuttost milli Jehovah. *Iaoue*, per eżempju, tidher fil-kitba ta' Clement tal-Ixandra li miet madwar is-sena 215 W.K. Isma', mhuwiex interessanti li l-iskribi wżaw il-vokali minn “Lord” (*Kurios*, Mulej) biex johlqu dak li x-Xhieda ta' Ġehova issa jippronunzjawh bħala Jehovah? Meta xi hadd minnhom ilissen l-isem “Jehovah” għandu jisma' l-eku ta' “Lord” fih. Dawk l-iskribi fehmu li “Lord” (Mulej) u *YHWH* huma l-istess – mhux differenti. Ma taħsibx li kien għalhekk li l-kelma “Lord” (Mulej) tneħhiet minn tat-Torri tal-Għassa minn kull fejn din tirreferi għal Alla minħabba li l-isem Jehovah jgħaqqad “Lord” u *YHWH* f'kelma waħda. Ma jmurx dan kontra t-twenmin tax-Xhieda ta' Ġehova li l-Mulej Ġesù Kristu mhuwiex Yahweh? Ara ma taħsibx li dak it-tibdil kollu li sar fil-verzjonijiet tagħhom, jiġifieri, fin-NWT u fit-TDĠ fil-versi jew passażġi li juru d-Divinità ta' Kristu u tal-Ispirtu s-Santu sar sempliciment għalxejn!

Imma jekk xi hadd għad għandu xi dubju dwar dan li qieghed ingħid, kull ma għandu jagħmel huwa li jaqra l-materjal fl-introduzzjoni fl-*Interlinear Translation of the Greek Scriptures* ippubblikat mis-Socjetà tat-Torri tal-Għassa. Prova ċara aktar minn din ma jistax ikun hemm dwar li l-isem “Jehovah” mhuwiex originali! F'paġna 11 tal-edizzjoni 1969, din tgħid:

THE DIVINE NAME: One of the remarkable facts, not only about the extant manuscripts of the original Greek text, but of many

versions, ancient and modern, is the absence of the divine name. In the ancient Hebrew Scriptures that name was represented by the four letters יהוה, generally called the “Tetragrammaton” and represented by the English letters JHVH (or YHWH). In the Hebrew Scriptures the name, represented by this Tetragrammaton, occurs 6,823 times. The exact pronunciation of the name is not known today, but the most popular way of rendering it is “Jehovah”...” (The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures, FORWARD, New World Bible Translation, February 9, 1950, New York, N.Y., P. 11).

U f’pagna 23 ikomplu juru aktar ċar kemm dak l’isem huwa falz, billi jghidu:

“While inclining to view the pronunciation 'Yahweh' as the more correct way, we have retained the form 'Jehovah' because of people's familiarity with it since the 14th century.”

Mhuwiex dan bhallikieku qeghdin ighidu, “Billi ahna ppronunzjana hazin l-isem ta’ Alla ghal żmien twil, ahna nistghu issa wkoll inkomplu naghmlu dan minhabba l-familjarità tan-nies, ghaliex huma drawh issa”?

Nerga’ nikkwota pubblikazzjoni ohra tat-Torri tal-Għassa, *Aid to Bible Understanding*, tghid f’pagna 885 tal-edizzjoni tagħha tal-1971 li Yahweh huwa “l-aktar pronunzja probabbli” tal-ittri Ebrajki *YHWH*.

Jekk mexxejja tax-Xhieda ta’ Ġehova kienu qeghdin ighidu tletin sena ilu li Yahweh hija l-aktar pronunzja korretta, ghaliex mela l-organizzazzjoni ma bdiex tuża l-isem Yahweh's Witnesses (ix-Xhieda ta’ Yahweh)? M’ghandekx int tuża l-isem li inti stess taf li huwa l-pronunzja korretta? Ghaliex int tibqa’ tghid **Abejer** minflok **Ebejer**?

Le, l-isem “Ġehova” mkien ma jinstab fit-test originali, u dan, kif rajna, mhux jien qieghed nighidu, imma tat-Torri tal-Għassa nfushom. Mhux hekk biss, huma poġġew dak l-isem hemm u jghidu lill-membri tagħhom, ghaliex jafu li l-membri se jaċċettaw b’ghajnejhom magħluqa dak li huma jghidulhom, li dak l-isem huwa l-isem Ingliż (fil-każ ta’ “Jehovah”) jew l-isem Malti, fil-każ ta’ Ġehova, imma dan mhuwiex tassew. Imma forsi għal hafna mill-membri dan ma jinteressahomx u lanqas biss ma jindenjaw ruħhom li jfittxu u jiċċekkjaw biex jaraw jekk huma qeghdin jiġu ngannati jew le! Dan jiena nista’ nikkonfermah ghaliex kelli okkażjonijiet personali ma’ xi whud minnhom li kif tibda, jew ahjar tipprova turihom li huma żbaljati, dawn mingħajr ebda telf ta’ żmien, jitilqghu.

F’kull attentat biex tifhem il-Bibbja, ma hemm ebda sostitut għal għarfien ta’ użanza u Prattika antika Lhudija. Sa kmieni ż-Żminijiet tan-Nofs, l-Ebrajk kien miktub mingħajr vokali. Imma mas-sitt seklu W.K. kien baqa’

biss ftit kelliema Ebrajki nattivi, u l-bičča l-kbira tal-Lhud kellhom biss għarfien passiv tal-Ebrajk. Kien hawn li sistema ta' sinjali tal-vokali kienet żviluppata mill-Masoreti, l-iskulari Ebrajki tal-perjodu, biex tghin lill-qarrej fil-pronunzja. Fi qbil ma' l-użanza osservata sa mit-tielet seklu Q.K., meta jaqraw jew jiddeklamaw l-Iskrittura, huma ssuperimponew is-sinjali tal-vokali tal-kelma *Adonai* fuq l-erba' konsonanti tal-isem ta' Alla. Dan kien biex ifakkar lill-qarrej li hu m'għandux jipprova jippronunzja l-isem li ma tistax tesprimih. Għalhekk *YHWH* ikun moqri bħala *Adonai*. (Hemm differenza ċkejna bejn il-vokali ta' *Adonai* u dawk tat-tetragrammaton. Il-Masoreti alteraw il-vokali “*ah*” tal-ewwel sillaba biex b'hekk il-qarrejja ma jarawx “*yah*” u b'nuqqas ta' hsieb ilissnu bl-addoċ l-isem li ma tistax tesprimih. Jekk it-tetragrammaton [*YHWH*] jinzerta li jidher fit-test bibliku jew qabel jew wara l-kelma *Adonai*, imbagħad il-Masoriti ssuperimponew il-vokali ta' *Elohim* fuq it-tetragrammaton *YHWH* (biex ikun moqri *Elohim*). Hekk, dawn iż-żewġ għaqdiet, *Adonai YHWH Adonai*, kienu ppronunzjati *Elohim Adonai* u *Adonai Elohim* rispettivament. Fi traduzzjonijiet Ingliżi tal-Bibbja dawn normalment huma tradotti “il-MULEJ Alla” u “Mulej ALLA.”

Meta skulari Kristjani fl-Ewropa bdew għal l-ewwel jistudjaw l-Ebrajk, huma fehmu ħażin dan id-disinn ta' twissija. Billi kienu nieqsa mill-aktar għarfien elementari tal-kultura u użanza Lhudija, huma għaqqdu flimkien il-vokali ta' *Adonai* mal-konsonanti tal-isem divin u b'hekk taw lill-Knisja “Jehovah,” kelma li m'għandha ebda tifsira fl-Ebrajk. (Dan l-iżball tkompla mit-teologu Taljan u fra Franġiskan Galatinus fl-1518 W.K., fil-*De arcanis catholicae veritatis* tiegħu, xogħol monumentali tal-mistiċiżmu Kristjan. Asra Godfrey Edmond Silverman, “Galatinus, Pietro (Petrus) Coumna,” fl-*“Encyclopaedia Judaica*, 7:262-263). L-ewwel konsonanti tal-kelma, il-hoss tal-“y”, kienet ittrasletterata bil-“j” fil-Latin, u t-tielet konsonanti, il-hoss tal-“w”, bil-“v.”

Il-Kristjani m'għandhomx jużaw dan l-isem żbaljat li hu ġej mill-bnedmin u mhux minn Alla li Jista' Kollox!

Issa, li issa int taf dan, u jekk int membru fl-organizzazzjoni tat-Torri tal-Għassa, sejjer int kompli f'dik l-organizzazzjoni u taħdem kontra l-veru Alla ta' kulhadd? Tinsiex li:

“*Hi haġa tal-biża' li taqa' f'idejn Alla l-ħaj*” (Lhud 10:31, TDĠ).

Tinsiex li dak il-bdil kollu sar mill-Kelma ispirata ta' Alla u mhux minn xi kliem tal-bniedem!

“¹⁴Il-grazzja ta’ Sidna Ġesù Kristu, u l-imhabba t’Alla, u x-xirka tal-Ispirtu s-Santu, ikunu magħkom ilkoll. Amen..” (2 Korintin 13:14).

Għal aktar informazzjoni:

**Knisja Ta’ Kristu
Flat 7, Polytechnic Flats,
Ġuzè Debono Square,
Msida. MSD 10
MALTA**

Hin tal-Laqqhat:

Il-Hadd: Servizz ta’ Qima: 10.30 a.m.